

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmegtelen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétül vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért térmenték szerint min-
den négyzet centim. után
3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A német gazdák nálunk.

A német gazdasági egyesület (a berlini „Deutsche Landwirthschafts-Gesellschaft“), mely tíz év óta áll fenn, s ma már az egész német birodalomra kiterjedve közel 12,000 taggal bír, feladatának tekinti, egyebek közt, hogy minden osztályban egy-egy tanulmányutat rendez külföldre.

Ily tanulmányutat rendezett ezideig az egyesület: Angliába, Felső-Olaszországba és Német-Alföldre.

Az egyesület kebelében már régebben fölmerült az óhaj, hogy Magyarország mezőgazdasági viszonyait is tanulmány tárgyává teszi. E végből az igazgató-választmány már 1895. évben avval a kéréssel fordult borostyánkői Egan Ede Németországból hazánkfiává lett gazdatársukhoz, hogy egy ilyen tanulmányut vezetését lenne szíves elvállalni. Egan ur, ismételt felszólítás után, eleget tett a megtisztelő kívánságnak, s a folyó évben május 11-től június elsejéig terjedő tanulmányutnak gondos előkészítését és vezetését magára vállalta.

Ez röviden előadott bevezetése annak, hogy a jeles német gazdák, számszerint vagy 150-en, vármegyénket, különösen pedig a Tokaji Hegyalját és a Bodrogkört, látogatásuk sorrendje szerint pedig S.-Patakot, Tállyát és S.-A.-Ujhelyt is a múlt hó 30. és 31-ik napjain fölkeresték és szerencséseltették.

Őszintén megvalljuk, hogy e látogatásnak csak örülni tudunk; espedig, nem említve a közgazdasági tanulságokat, különösen méltatása nem is mireánk tartozik, örülünk főképpen azért, mert alapos reményeink ébredtek e látogatás révén, hogy a Magyarország és Németország között hazánk és nemzetünk iránt még ma is fennálló sok balhiedelem végképp el fog enyészni, — és örülünk még azért is mert bizunk abban, hogy magyar és német között az eddig még laza és fölületes viszony helyett idővel egy intímabb, valóban szíves ismerkedésen alapuló barátságos viszony jön létre.

Azért ezt a tanulmányutat, hogy kedves vendégeink szavaival éljünk, nem fogjuk mi sem egyszerű magánügynek tekinteni, hanem igenis hajlandók vagyunk úgy mérlegelni, mint a magyar nemzetet közelről érdeklő közügyet.

A német gazdák immár széjjeloszlottak a Land“ állami kötelekéhez tartozó országok es

TÁRCA.

Keresek egy szívet.*)

Nézem az esőnek lassu peregését,
Levelek hullását;
Nincs, a kihez szálljon, nincs, a ki megértse
Keblem sóhajtságát;
Nincs, a ki szeressen s igaz érzélemmel
Vonjon a karjába . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértsen,
Keresek: hiába!

Csendes éjszakákon kikelek az ágyból,
S ülök ablakomra,
Résztevévön ragyognak a fényes csillagok
Minden sóhajomra.
Kibámulok hosszan könyező szemmel a
Néma éjszakába . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértsen
Keresek: hiába!

Találtam már egyszer egy olyan emberre,
Ki igaznak látszott.
De aztán megunt a hűséges vonzalmam,
Itt hagyott, kijátszott.

*) A két gyönyörű poemát mutatónál közöljük a kedves költőnek most megjelent verseskötetéből, mely K. E. címe alatt M.-Szigeten megrendelhető. Egy kötet ára: 1 ft. A derék mű ösmertetésére még visszatérünk. Szerk.

nagy, a hatalmas, a gazdag, a művelt „Deutsch-tartományok földjén, a szélrózsa minden irányában. Magyarországról, Tokaj-Hegyaljáról otthonukba igyekezve, költözökösük az apostolok oszlása volt.

Ma már édes otthonukban, a kedves családi tűzhely melegénél kipihenték a hosszú, de tapasztalatokban gazdag út fáradsalmait.

Vajha voltak volna ma, piros pünkösöd napján, s lennének ezután is, tüzes nyelveken szóló apostolai a szent ügynek, hogy t. i. nálunk jártukban-keltükben nemesak országot láttak, de megösmertek, megszerettek egy lovagias gondolkozásu, a hagyományos vendéglátást szívében ápoló népet: a magyart, mely sohasem volt „betyáren-volk“ amelynek igaz nevét most tanulták kimondani először és amely nemzet méltán kért helyet és joggal foglalt el állást kulturnepei sorában.

Ha így gondolkoznak, ha így éreznek, ha így nyilatkoznak rólunk — amiben egyébként nem kételkedünk — üdv kísérje őket, volt kedves vendégeinket, a derék német gazdákat édes otthonukban, úton és útfélen.

A németországi gazdák Lawoczne galiczai határállomásról, illetve Bereg-vármegyéből, hol Munkács vidékén a Schönborn gróf dús gazdag uradalmait szemléltek meg, ott a tej- és sör-gazdaságokat legnagyobb érdeklődéssel mégis a rutén parasztságokat és ezek mezőgazdasági eszközeit, melyek még ma is az ezer év előtti primitív jellegeket hordják magukon, tanulmányozták, — nagy kényelemmel berendezett két külön vonaton tegnap mult egy hete éjjel érkeztek az ujhelyi vasúti állomásra, számszerint 140-en, hogy másnap és harmadnap, máj. 30-án és 31-én vármegyénkben tegyenek látogatásokat s végezzék be tanulmányutjukat. Az éjet kupékban aludva töltötték. Másnap reggel közülük vagy 20-an, akiket a teljes három héti tartott magyarországi tanulmányut fáradsalma kimerített, elváltak a főcsapatától s ezek hazánk legremekebb vidékének a Magas-Tátra környékének élvezése s maguk kipihentetése okáért a Tátra-vidéki viszonylásig elbuesztak honfitársaiktól, akik vagy 120-an mindvégig kitarítottak és a zempléni kirándulásokban is állhatatosak maradtak.

S kítaszitá lelke a bük, szenvedések

Nagy oceanjába . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértsen
Keresek: hiába!

Oh, ha feltalálnám, oh ha kinese lennék,
Egy igaz kebelnek,
Oh, hogyha adnának igaz szerelmemért
Hű, igaz szerelmet:
Én lennék akkor a legboldogabb ember
Az egész világba . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértsen,
Keresek hiába!

D a l.

Zengő madár bokrok alján dalolgat.
Visszajő a kedves rózsám maholnap.
Három évet beesülettel lerotta.
Én sem mentem más legényhez azóta.

Szüret után, ha az isten akarja,
Engem ölel, értem munkál a karja;
Én legyek a dalogató kis madár,
A kihez a párja mindig visszajár!

Krúszelyi Erzsike.

Látogatás Sárospatakon.

Május 30-án, vasárnap reggel 8 óra tájban két különvonaton érkeztek Sárospatakra a német mezőgazdák, mintegy 120-an. Az állomáson várták és fogadták őket, a közigatás fején kívül, Dókus Gyula vármegyei főjegyző, a zemplénmegyei fogadó-bizottság elnöke, ugysis mint a sárospataki főiskola világi algonodnok, Radácsi György akadémiai és közigazgató, Szinnyei Endre gimn. igazgató, több főiskolai tanár s a sárospataki intelligenciának több előkelő tagja, valamint szépszámu hölgyközönség és az Ujhelyből a gyorsvonaton pár perccel előbb ode érkezett ujhelyi vendégek.

Miután a másik vonat is megérkezett, gyalog a főiskolai kerten keresztül bevonult a vendégsereg a főiskolába, melynek látogatására a német vendégek első sorban érkeztek s melynek vendégei voltak.

A főiskola nyugati homlokzatán, valamint az iskolakertben a tornaacsarnokon, nemzetiszínű lobogó jelentette, hogy a főiskola ünnepet ül. Amint a vendégek az imaterembe fölértek, mely telve volt tanuló ifjúsággal s ott helyet foglaltak, az ifjuság rendezítette a „Szózat“-ot, melynek elhangzása után Dókus Gyula lépett a szöszékre s mint főjegyző Zemplén-vármegye nevében s mint algonodnok a főiskola nevében üdvözölte a német vendégeket a következő szíves szavakkal:

Tisztelt vendégeink!

Zemplén-vármegye közönsége és e főiskola nevében örömmel üdvözölöm önöket. Köszönet, hogy szívesek voltak tanulmányutjokban vármegyénket is meglátogatni. Az ország délvidékén szép és nagy gazdaságokat láttak. Itt e hegyes vidéken megösmerekedhetnek, miként küzdünk zordonabb éghajlat alatt a sílányabb és lápos talajon. Vidékünk népe is sokkal szegényebb, mint annak, de a magyar vendégszeretet érzésében, melylyel önöket itt körülvenni igyekezzünk, ugyanolyan gazdagok vagyunk. Köszönet, hogy ezek közé az ódon falak közé is eljöttek.

Legyenek szívesek megtekinteni intézetünket, amelyet negyedfélszázad óta egy feleket önjerejéből tart fel és a kor követelményeinek, a tudomány igényeinek megfelelőleg fejleszteni is igyekezik.

Nem a sok szó, hanem inkább fajom jellegével birva, az érzés embere vagyok, azért

Pénteki mosás.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —
Irta: Müller J. dr.

— Édes anyám! magamra vehetem-e a piros szoknyámat: pénteki mosás ugyan, de azt hiszem nem lesz zivatar?*)
Igy szólt ki kamarájából a Veress gazd'ram Zsuska leánya.
— Ne vedd fel — felelt a jó Sára néni kurtán.

— De miért?! Piros pünkösöd napján csak nem öltök magamra kék szoknyát; pedig más ninesen. Aztán kend, édes szülém is tudja a nótát:

. . . Piros pünkösöd ünnepén:

Piros szoknya járja:

Még a legény sem néz rá

A kék szoknyás lányra . . .

— Nóta ide, nóta oda! nekem az egészen mindegy . . . Talán bizony nincs ki négy sarokra az eszed, hogy ilyen időben pénteki holmit akarsz felöltöteni? Ily kora reggel már milyen süttő meleg! Majd meglátod szörnyen nagy zivatar lesz . . .

— Hej! édes szülém, nem így beszélt kend, mikor még lány volt — mondja gunyos mosollyal Zsuska.

— De — veti magát közbe az öreg Veress — csak hadd vegye magára azt a bibor szok-

*) Az alföldi nép azt tartja, hogy pénteki mosást zivataros időben nem szabad fölvenni, mert bizony belőlt az istennyila. M.

csak röviden köszöntöm önöket ezzel a magyar szólásmóddal: Isten hozta hozzánk! találják körünkben magukat otthon.

Kedves vendégeink, a németországi gazdák éljenek!

A német nyelven megismételt üdvözlő beszédre felhangzó harsány éljenések után von Oldenburg kamarás lépett a szószekekre s köszönte meg az utazó társaság nevében a szíves fogadtatást s kívánt áldást e főiskolára, mint amely bizonyára — éppúgy mint az ő intézeteik — a haza és király iránt való tiszteletre és szeretetre neveli az ifjúságot.

Felszólítására a vendégek háromszoros „Hoch“-ot mondtak a magyar királyra!

Az imateremből, a „Himnusz“ hangjai közt a főiskola gyűjteményeinek megtekintésére indult a vendégsereg.

Először is a könyvtár szép nagy termébe mentek; amint ide beléptek, a terem keleti karzatán elhelyezett főiskolai ifj. énekkar rázendítette a „Rajna öre“ (Die Wacht am Rhein) német indulót; a vendégek áhitattal hallgatták a szép előadást, sokan együtt énekeltek a karral s meleg köszönetet mondtak a kedves meglepetésül szolgált üdvözlőért. A könyvtár Szinyei Gerzson főiskolai könyvtáros szakavatott kalauzolása és magyarázatai mellett alaposan végignézték a németek; nagyon tetszett nekik, hogy olyan sok német művet is találtak benne. De az ódon foliások mellett a karzaton végigvonuló virágkoszoru — szép lányokból s menyecskékből — is nem kevésbé tetszett nekik.

A könyvtárból, miután neveiket az emlékkönyvbe bejegyezték, a szépsészeti és műrégészeti gyűjteménybe mentek, hol Finkei József és Rácz Lajos tanárok szolgáltak nekik felvilágosításokkal, magyarázatokkal; egyes érdekes régiségek, valamint az éremgyűjtemények gazdagsága láthatólag meglepték őket. Az idő rövidsége miatt a többi gyűjtemények (természetrajzi, természettani), valamint a tanterem megtekintéséről, sajnos, le kellett mondani.

A pataki látogatás második pontja a Windisch-Grätz Lajos hg. Rákóczi-kastélyának megtekintése volt. Az uradalmi igazgatóság a legnagyobb készséggel nyitotta meg a várkastély összes termeit a német vendégek előtt s mutogatta, magyarázta meg az összes látnivalókat, történeti nevezetességeket. A várkastély kápolnájában mély elfogódás vett a németeken erőt, midőn arról értesültek, hogy abban a született II. Endre kir. leánya, szent Erzsébet, a későbbi türingiai örgrófné. A régi vártorony tetejére a legtöbben fölmentek s bámulva, gyönyörködve szemlélték azt a remek panorámát, mely innen az ember szeméi előtt felnyílik: az alföld és felöld ölekezését, közepén a kanyargó Bodroggal!

A várkastélyból és várkertből az iskolakertbe tért vissza a német vendégsereg, hol a tornatér szélén, a lombos árnyak alatt már terített asztalok várták őket, hogy fátalmaikat kipihenjék s a szellem mellett a testnek is megadják a magáét.

Ekkor már a tornatérre készen várta őket Kiss Elek tornatanár vezetése mellett a gimnáziumi tanulóifjúság, zászló alatt tornaformaruhában.

Amint a vendégek odaértek, előlépett egy emelvényre Trócsányi László VIII. oszt.

nyát (neki minden piros „bibor“ volt): nem lesz abból semmi baj. Az a virágos szoknya jobban is füst rajta. Egy csöpp zivatar se lesz.

Veress Antal nem igen mert így beszélni a jószágos Sára nével: papucs-kormány volt a háznál. Most elnyújtózkodik a falmenti padkán, makra-pipájából bodor, kövér füstököt erget és szeméit rajtafelejtve okosabb felén, lopva figyel meg merész szavainak hatását.

Zsuska is felbátorodik; odaáll a küszöbre és csengő hangon, kerekre nyitott epnyai szájjal odaszól anyjának:

— Ez ugyis csak babona!..

A jámbor asszony elképped e szörnyű istentelenségre: kiejti kezéből a nagy konyhakést, melylyel a „fröstökömré“ való sonkát szeldecste, aztán keresztet vet magára és halkán, csakugy a maga orrának mondja:

— Hogy meg ne bűnhődjön érte...

A nap, mintha haragudott volna, dühös meleggel sütött le a sik határra, az alföldi sötétkék égen pedig meglátszott a finom, zibbasztó éter fehér rezgése.

Zsuska a „járás“ felé irányította hintázó lépteit. Ott őrizte a Konkoly Feri a Veressék gulyáját: neki ígérte meg a leányzó, hogy pünkösdi vasárnapján kimegy hozzá. Hogy így végighaladt az alacsony buza közt vezető dűlőn és nagy virágos piros szoknyája a léptektől meg-meglengett: gyönyörűség volt ránézni. Valóságos isten csudája egy lány volt. Fehér, sima „testállója“ lágyan fogta körül karsu derekának formás idomait; barnapiros arcában a nagy,

mert e virág volt a németek diadalmas császár-búza virág-koszorút nyújtott át nekik emlékül; tanuló s csinos német beszéd kíséretében egy jának, a német egység megalkotójának kedves virága s ez a mezőgazdák szimbolikus virága! Beszéde magyarra fordítva így szólt:

Méltóságos gróf, diszelnök ur!

Fogadja ezt a koszorút, azoktól a tanulóktól, akik közül a német egyetemeket évenként többen meglátogatják és akik elragadtatva emlékeznek meg arról, hogy egykor a német trónörökös is a bonni egyetemen találták, mint annak hallgatóját.

Fogadja, gróf ur, ezt a koszorút attól a nagy császártól, I. Vilmos-tól kedvelt búza virágokból, aki a nagy és diadalmos Német országot megalkotó és akinek legmagasztosabb elvei nyilvánultak abban a demokratikus tényében, hogy drága unokáját, a leendő császárt azért, hogy hazáját és népeit, ezek örömet és szenvedéseit megismerhesse, nemzetének ifjúságával nyilvános egyetemen neveltette.

Fogadják ezt a koszorút önök, mint mezőgazdák abból a búza virágokból, mely önök előtt országuk mezőiről éppúgy ismeretes.

A midőn I. Vilmos császárról ily kegyelettel emlékezünk meg, kiáltjuk anyanyelvünkön szívünk egész lelkesedésével, hogy az önök böles és vitéz uralkodója és császára, II. Vilmos éljen!

Es ön, méltóságos gróf és a mélyen t. mezőgazdák éljenek!

A szabatosan előadott beszéd s az emlékkoszoru egészen elragadta a német vendégeket s ez örömmel, elragadtatással, köszönetnek Haugwitz gróf első diszelnök adott beszédében kifejezést.

Ezután a vendégek hozzáültek a villás-reggelihez, míg a tornatérre a gimn. ifjúság csinos öltözködésűket végzett: fegyelmzett-ségük, könnyedségük, összetartásuk nagyon tetszett a németeknek s több ízben hangos „Bravo“ kiáltásokkal adtak tetszésüknek kifejezést. A vendégek hideg ételeket ettek s vegyesen sört és szomorodni bort ittak; a sört dicsérték, a bort élvezték. — Midőn a hangulat egy kissé már fölmelegedett, Radácsi György közigazgató, a vendéglátó főiskolának házigazdája, emelt poharat s a következő szép beszéddel üdvözölte a német vendégeket:

Igen tisztelt uraim!

Mint a sárospataki főiskola mostani rektora, szerencsésnek valom főiskolánkat, a melynek a nagy, német nemzet köréből kiváló vendégei érkeztek!

Szerencsésnek valom különösen azért, mert a kiváló vendégek eltértek tanulmányi utjuk megszabott szakirányától s így látogatnak be a mi több mint 300 éves főiskolánk egyszerű, de tisztos falai közé.

Igen köszönöm az igen t. vendégeknek ezt a lekötözölő figyelmét s teljes szívvel üdvözlöm őket a főiskolai tanári kar nevében.

Mi sárospatakiak s egész magyarországi reformátusok örök hálával tartozunk a nagy német nemzetnek, amelynek kebeléből sarjadt ki a reformáció élő fája; hálával tartozunk azért is, hogy segített nekünk a reformáció ügyét előbbre vinni, sőt biztosítani az által, hogy világhírű egyetemét mindenkor szívesen

kerekre nyílt, kék szemek, mint a gyémánt az aranyban, ugy fénylettek; epnyai rózsaszáját pedig két kicsinyke gödrikétől határolt, örökös mosoly ragyogta körül. Orrának nem volt semmi határozott alakja, de ugy illett aranyos arcába, mint a recés szárnyu légy a sötét árvaeskába: édes, mosolygó harmoniába olvadt kerekded arcában.

Konkoly Feri illó párja volt a szép leányzó; hatalmas, magyar szál egy legény, kinek tühegyesre pödört bajusza elért egész a füle cimpájáig.

Mikor Zsuska letért a dűlőről, balra fordult a „szárnyék“ felé, mely ugy fehérlett a messi járason, mintha valami gomoly báránnyel felhő pihenőre ereszkedett volna alá a zöld pázsitra. Feri már messziről észreveszi a kedves teremést, elébe fut és ujongó örömet ostorába önti. Hamarosan pattogatja, hogy csakugy durran: cinkék, pipiskék és pillék ijedten félreszállnak és meredt szemekkel néznek a futó legény után.

Hogy hozzá ért, dorong két karjával felkapja, magához szorítja és össze-vissza csókolgatja a piruló leányt.

— Feri, te! agyonzorítsz!

A derek legény, mint a törekeny babát, oly vigyázva teszi le a pihegő Zsuskát. Félénken, mintha bizony vétkezett volna, mondja: — No, no, ne haragudj... Hisz a szívmhez szorítottalak esupán. Hát nem jó helyed van ottan?

— De, de; csakugy a csontjaimat majd hogy össze nem törted.

nyitotta meg a tudománykedvelő magyar ifjak előtt s közülük többe és több helyen jelentékeny jótéteményekben részletett. Hálával ismerjük el, hogy még többet is tett! Mikor itthon üldözötték lettek őseink s ezt a főiskolát már harmadizben fenyegette a megsemmisülés árva: a poroszok hatalmas királya, I. Frigyes Vilmos készséggel használta fel a maga roppant tekintélyét a főiskola megmentésére!

Üdv önöknek uraim! üdv az önök nagy, hatalmas nemzetének, amelynek az a felséges missió jutott istentől, hogy anyagi és szellemi erejével a gyöngébbeknek vezére és segítője legyen!

Viszontszolgálatra nincs s ne is legyen önöknek s az önök nagy nemzetének szükségük soha! De óhajtánók, ha azzal a meggyőződéssel mennének el közülünk, hogy ez a főiskola nem volt méltatlan soha a nagy nemzet rokonszenvére! Mert ha nem versenyezhetett is a nagy német egyetemekkel, de az igaz, tiszta tudománynak, a megvesztegethetetlen hazafiságnak s a szabadságnak, humanitásnak mindenkor dus tenyészeti melegágya és rendíthetetlen védőbástyája volt.

Még egyszer isten hozta önöket közénk, igen t. uraim! Isten áldása kísérje önöket további utjukon s vigyék meg hazájuknak, egész nemzetüknek legszívesebb üdvözlőnként! Isten éltesse mindnyájukat!

Amint szavait befejezte, Rácz Lajos dr. gimn. tanár emelt szót s német nyelven tolmácsolta a közigazgató meleg üdvözlését, fejezte ki azokat az igaz érzelmeket, melyekkel az igazgató s az egész tanári kar német vendégeink s az egész nagy német nemzet, mint a kultura előharcosai, a reformáció megindítóit iránt viseltetnek.

Szavait a német császár éltetésével fejezte be; ez, valamint az egész üdvözlő beszéd igen nagy lelkesedést keltett a német vendégek körében, aminek Groeben gróf diszelnök sietett is azonnal kifejezést adni.

Eközben előlépett a főiskolai énekkar s előbb műdarabokat, majd magyar népdalokat adott elő; láttunk vendéget, aki könyezett a szép dalok szép előadásának hallatára. Kun Dániel sárospataki földbirtokos s volt főbíró szintén német nyelven a város polgársága nevében köszöntötte fel a német vendégeket.

Délelőtt 11 óra körül volt az idő, midőn fölkerekedett az egész társaság s kifelé indult a vasuti állomáshoz, mert a program tovább szótította a német vendégeket.

Szívük telve volt a szíves fogadtatás miatt örömmel, hiszen nemesak a tanárok, a vendégfogadó-bizottság tagjai, hanem még a leányok s asszonyok is, kik szintén teljes számban kikiérték őket a pályaudvarra, búza virágot hordtak keblükön jelvényül, melyből utóbbiak a vendégeknek is bőven juttattak.

Bizony nem volt esoda, ha egyik másik vendég itt felejtette szívét. Szíves üdvözlések, köszönetmondások után végre tovább utaztak Tallyára.

Hogy e pár órai kirándulás nyomokat hagyott lelkükben, hogy azóta is visszaemlékeznek Sárospatakra, mutatja a következő sürgöny, melyet június 3-án a csorbai tótól intézett Haugwitz gróf Radácsi György közigazgatóhoz: „Einen Abschiedgruss und nochmal herzlichsten Dank von den deutschen Landwirthen.“ Für

— Boesáss meg! Lásd, ugy örülök, hogy jöttél. Es milyen szép is vagy Zsuska; meg a piros szoknya is rajtad van.

— Igen rajtam, de nem kellett volna fölvennem, mert pénteki mosás. Csak a te kedvedért tettem: azt mondta, hogy ez fest rajtam legjobban.

— Angyal vagy Zsuska! De most már gyere; ülünk le a puha gyepre, ott a szárnyék árnyékában.

El is indultak, le is ültek, oly közel egymáshoz, hogy egy szalmaszálnak való hely sem volt közöttük.

Boldogok voltak!

Édes szókat mondtak egymásnak, de csak suttogva. A szerelem halkán beszél. Egy piciny pacirtafiók befurakodott a hátuk megett a szárnyék nádjába, hogy ellesse tőlük az édes hangokat: elesattoghatja aztán a természet dicsőségére.

Igy ültek ott sokáig, megfedkezve környezetükről, csak szerelmüknek, csak boldogságuknak éltek.

Beszédüket, vagy talán hallgatásukat a szarvasjóság hirtelen, busan vonyító bőgése szakította félbe. Feleszmélődött mindkettő, de már későn...

Mig ők gyanutlanul szerelmeskedtek, a természet nyájas képe mogorva lön. Tömör, nagy fekete felhők komor gyorsasággal száguldtak az égen és miközben egymás fölé tornyosultak, az első villámlást durva dörgés követte. A jószág mind ott verődött össze a szárnyék közepén.

Zsuska fölpatant ültéből, ujjával végig-

Folytatás az I. mellékleten.

das Ehrendruidium Graf Haugwitz. (Bucsú-üdvözlét s még egyszer a legszívesebb köszönetet fogadja a német mezőgazdák részéről. A tiszteletbeli elnökség nevében Haugwitz gróf.) Ugyanilyen tartalmu sürgönyt küldöttek Trócsányi László VIII. oszt. tanulóhoz.

Látogatás Tállyán.

Sárospatakról 11 óra után indult az első és 11 óra 10 perckor a második különvonat a németgazdákkal Szerencsre, hogy innen kocsikon Tállyára menjenek.

A szerencsi állomáson a vendégeket a tállyai szíves házigazdák, Mailáth György br., Görgey Gyula, Szabó Gyula dr., Bernáth Béla és Lipóczy Norbert fogadták s csoportokra oszolván, mintegy 100 uri fogaton M.-Zomboron és Mádón át Tállyára hajtottak.

A város bejárata előtt remek diadalkapu volt. Igen jól esett nekik s ennek kifejezést is adtak, hogy a német fekete-fehér-vörös nemzeti trikolor is ki volt tűzve. A diadalkapu előtt a tüzoltóság állott sorfalat s kürtjelzéssel fogadta az érkezőket, akik öt csoportba oszolván, az öt házigazdának lettek borházaikban szívesen látott vendégeik.

Az újjáépített szőlők megtekintése után dusan terített asztalokhoz ültek s élénk társalgás fejlődött úgy a németgazdák, mint a magyar vendégek között, amely társalgás kedélyesség dolgában túltett a szokásos formáságokon.

Legélénkebb s talán minden tekintetben a legkedélyesebb mulatság volt a Görgey Gyula borházában adott pompás ebéden, ahol 30 németgazda és ugyanannyi magyar vendég dícsérte a házigazda magyaros vendégszeretetét.

Hogy a kedélyesség itt tanyát ütött s a jókedv kifogyhatatlan, a szellemesség sziporkázó volt, azt annak is tulajdoníthatjuk, hogy a jóízű és magyaros ételeket hat ennivaló tállyai kis leány szolgálta fel, kiknek ragyogó szemsugarai a máskülönbben higgadt németgazdák közül még az öreg renden levőket is felvillanyozta s nem egy megpróbálkozott még a csárdással is.

Ebéd alatt megeredt a tósztok árja, a szíves házigazdáiért, a fáradhatatlan „kisleányok“ért, a vendégekért, a barátságért egyforma lelkesedéssel szünni nem akaró taps, hoch és éljen között.

Szabó Gyula dr. terített asztalai mellett a németgazdák 30 tagból álló IV. csoportja részesült lukulusi lakomában, ahol persze folyt szintén nemesak a 16-féle kitünő bor, de folyt a tósztok árja is. Bámulatot keltettek, írja tudósítónk, a német sógorok körében Zombory Gedő megvasszai ev. ref. lelkész német nyelven elmondott pohárköszöntői, mert oly zamatosan ömlött ajkáról a szó, hogy egy lipcei professzoréról sem különben.

Asztalbontás után a fiatalság tánera perdült s járt vidáman, míg csak a buesu perce el nem érkezett. A nagyszerű és minden ízében fényes fogadtatást a németgazdák nem egyhamar fogják elfelejteni; de azok sem, akik közülünk mint vendégek voltak ott jelen.

Teljes valójában nyilatkozott meg ez alkalommal az igaz magyar vendégszeretet, mely nem ismer mást, csak szíveséget.

simit gyűrött szoknyán; az ijedtség szakadozottságával törnek ki belőle szavai:

— Futnom kell!... Jaj, rajtam a piros szoknya! Istenem!... Ennek te vagy az oka, Feri!...

— Zsuszka, édes! ne félj, ne ijedezz! Isten is, én is megoltalmazlak. Zsuszka...

De a leányzó már nem hall semmit. Fejére huzza a szoknyáját és szállásuk irányában futni kezd. Mellette fart a legény, ki esdekelve kéri:

— Zsuszka maradj itt; bebujhatsz a konyhába, ott meg nem ázol... Maradj édes babám! maradj idekinn, betakarlak a subámmal...

De Zsuszka csak fut és nem hallja.

A legényt visszaszólitja kötelessége: jó gulyásnak ilyenkor a szárnyékban a helye, ha mindjárt a babája oda is vész. Szegény Feri! Ekkor az eső már csakugy ömlött alá; akárcsak dézsából öntötték volna. Az ég, az a szürke feketeségbe vont ég iszonyatosan háborgott. Széles sávokban cikázó villám egy-egy pillanatra vakító kékséget önt az ázott, zöld járásra, a levegőt pedig siketítő recsegéssel rázkódtatják meg a zajosan guruló dörgések.

... Fuss! Zsuszka fuss! Azt az átkozott piros szoknyát pedig veszd el!...

Csurron víz és minden ízében remegve fut a leány. Szállásuk határában, egy homokbucka lábánál állt egy vén kecskerágó-fa; ennek szétterjedt, alacsony lombja alá menekül. Alig pihelve ér oda, de azért remegő kézzel gyorsan nyul annak a veszedelmes szoknyának rejtett csattjai után.

... Szegény Zsuszka! elkéstél...

A németgazdák 11 órakor éjjel érkeztek vissza S.-A.-Ujhelybe, hogy nagy kényelemmel berendezett külön kupékban fáradalmaikat kipihenven, másnap mezőgazdasági tanulmányutat tegyenek a Bodrogközön.

Kirándulás a Bodrogközre.

Május 31-én, reggel 6 órakor, a vasuti pályaház málfeladói udvarán a Bánóczy Kálmán (1), Dókus Gyula (1), Dókus László (1), Dókus Mihály (1), Éva Odón (1), Kátai Mór (1), Kun Dániel (1), Klein Nándor (2), Lónyay Gábor (2), Mandel Imre (1), Matolay Béla (1), Nemes Sándor (1), Ormány Miklós dr. (1), Sennyei Béla br. (2), Sennyei Géza br. (1), Szekerák Kálmán (1), Schwarcz Zsigmond (2), Thuránszky László (1), Vadász Antal (1), Windisch-Grätz Lajos hg. (2), Zichy Andor gr. (2) fogata várt a német vendégekre. Ezeket, úgyszintén 15 bérkocsin és a Károlyfalváról felfogadott 10 magyar szekeren, összesen tehát 57 fogaton tette meg bodrogközi tanulmányútját a német gazdák és kísérőik nagy társasága. Pont 7 órakor megindult a menet Sárospatak felé. Az ujhelyi szőlők alatt lépést haladva szemlélték az ujonnan telepített dus növényzetű szőlőket. Nyolc óra volt, midőn az első koesi, melyen a járás főszolgabirája mutatta az utat, a Bogroghidján S.-Patak mellett áthaladt. Innen balra kanyarodva a védőtöltésen haladt a menet, majd letért az állami szőlőtelep irányába. A Mailáth József gróf visszabályozó-társulati elnök ömeltősága szíveségéből megküldött szabályozási térképpel és a Dókus Gyula által írt „Notizen über die allgemeinen Verhältnisse des Zempliner Comitatus“ füzettel kezükben tanulmányozták a Bodrog védőtöltéseit és a mentesített terület nagyságát.

A Várhomok közelében Bogvay Zsigmond tanyáján mozsárlövésekkel és nemzeti színű zászlódiszszel üdvözölték vendégeinket. Kilenc órakor ért a társaság Windisch-Grätz hg. várhomoki tanyájára.

Amint a kocsikról az urak leszállottak Kun Frigyes a gazdasági egyesület alelnöke üdvözölte a vendégeket, mire Nosztitz br. a lindau gazdasági egyesület elnöke válaszolt, megköszönve a szíves szavakat és elismeréssel szólva azokról a gazdasági viszonyokról, melyeket, úgymond, nemesak az ország délvideki nagy gazdaságaiban, hanem az ország felső részén levő és kisebb gazdaságokban is alkalmuk volt látni. A „hoch“ és „éljen“-ek után a társaság szétoszlott a vetések s az istalók megtekintésére.

Fél tíz órakor a nemzeti zászlókkal felékesített hosszú nyílt fasorban terített asztalhoz ült a társaság, hogy a herégi uradalom részéről adott villásreggelit elköltse és kissé pihenjen.

Természetesen itt sem volt hiány a felköszöntőkben. A kedélyes beszélgetést, mely azonban mindig a Bodrogköz gazdasági viszonyairól, a mentesített területek hasznosításáról, a birtok-eladásokról folyt, Egán ur ellentmondást nem tűrő kürtjele szakította meg.

Gyorsan felszedelődött a társaság, hogy utját folytassa. Itt már a vezetést a bodrogközi járás főszolgabirája vette át és oly kitünően

Azt a vén kecskerágó-fát, mely emberemlékezet óta ott állt csudának a domb aljában, széthasította az isten nyila. Kemény törzse — akár egy kénoszlop — kékes lángban égett.

Zsuskát a sístergő csattanás a földre terítette. Arra az átkozott piros szoknyára esett, mely éppen lecsuszott a testéről; még benne állt. A „bibor“ szoknya bibor lángot fogott és, isten csudája, a leány testét a következő pillanatban ezernyi lángnyelv nyaldosta...

Az elemek tombolása elült. Üdítő illatban uszott a megfürdött természet.

A csak félig elégett fa alatt találták a meztelenre égett leányt.

Haza vitték... Még egy leheletnyi élet volt abban az egy seb testben... Agyra fektették.

... Hja! Zsuszka, a halálért is meg kell küzdeni!

Estig tartott kinos, eszméletlen vergődése. Ha a lúmpából kifogyott a kőolaj, még egy utolsó világosat lobban.

A kétségbeesés esendjében hallatszik Zsuszka sóhaja:

— Feri!... Most szívetfacsaró erővel, hurkolt hangon rázendít a nótára:

... Piros pünkösdi ünnepén
Piros szoknya járja:
Még a legény sem néz rá
A kék szoknyás lányra...

... Átdanolta magát a tulvilágra...

intézte a homokkal dícséretreméltóan rendezett utakon, hogy a Farkas Róbert dr. engedelmével a vajdászkai premontrei rend tanyáján át pont 12 órakor a Felső-Bereczki mellett levő József-telep szivattyuházához az első kocsisor beérkezett. Itt Mailáth József gróf elnök és Révy Géza Viktor műszaki tanácsos fogadta a német gazdákat. A kölesönös bemutatások után a gépházat, a levezető csatornákat, a zsilipet megtekintették. Révy Géza Viktor rövid, de alapos magyarázatának meghallgatása és szíves bucsuvétel után tovább indult a társaság. Felső-Bereczkit elhagyva a szerdahelyi kis erdőnél legelésző kitünő magyar faju és nagy darab földön híres gulyája Sennyei István br.-nak már messziről feltűnt.

Leszállani nem lett volna tanácsos, mert vagy a gulya ment volna széjjel, vagy a társaság, megállva pedig csak egy része élvezhette volna a szép látványt. A kocsisoknak tehát lépés-hajtás rendeltetett, miközben egészen jól megsejmelhették a saját nevelésű és a Mező-hegyesről vett hatalmas két bikát, a magyar ökrrel nagyságban és szarvban veteledő szép teheneiket és a néhány kitünő alkotású idei borjut.

Egynegyed kettő volt, amidőn a menet Szőlőskén az Andrassy Tivadar gróf szőlői alatt elhaladt, gyönyörködve a disztribozatu gazdag szőlőtelepen.

Két óra körül járt az idő, amidőn S.-A.-Ujhely határába megérkezett az első koesi.

Megérkezés Ujhelybe.

Vendégeink kísérőkkel délután két óra tájban érkeztek meg hosszú kocsisorban bodrogközi körutjokból erősen porlepetten. Az első kellemes meglepetés, amiben részesültek itt, a Dókus Gyula szép házának, „Gyulalak“-nak erkélydisze volt, melyből a magyar nemzeti lobogó és a Dókus-család színeiből formált zászlók közül integetett feljűk a német nemzeti trikolor (fekete-fehér-vörös) amit lelkes „hurrah“ kiáltással köszöntöttek. Innen az igen szépen föllobogóztott Rákóczi-utcán, a Wekerle- és a Széchenyi-terén át, mindenütt a csoportokba verődött közönség éljenezte kísérve, a vármegye székháza elé hajtottak. Itt leszállva, a poros ruhák rendezése után, a vendégek s az ebéden résztvevő uraink a nagy- és a két kisterembe gyűltek össze, mert ebben a három teremben terítették a kétszázhusz terítékes ebédre. A termek erre az alkalomra szépen föl voltak díszítve. Különösen a nagyterem ékeskedett teljes pompájában.

Itt a falakról öfelségeik a király és királyné, Andrassy Gyula gr., Vay Miklós br., Kossuth és Rákóczi F. életnagyságu hűlképmásainak megtekintése imponált németjeinknek, — a eimeres karzatról függve pedig a vármegye három ősi zászlaja keltette föl érdeklődésüket, főleg amint a mieinktől magyarázatot nyertek hozzá.

Igy telt el bemutatkozással és összeismerkedéssel az idő három óráig, amikor mindnyájan, felül a vezetőség, helyet foglaltunk a pazarul terített és hegyaljai boroktól sűrűn tarkított asztalok köré és kezdetét vette a Bock Imre vadász-kürti vendéglős jóhírű konyhájából serényül felszolgált pompás ebéd.

A közebed.

A vármegye székháza amióta áll, pedig már vagy 140 esztendeje hogy áll, bizonyosan mondhatom nem látott termeiben együtt annyi németet még, mint látott most a máj. 31-iki banketen.

A nagy terem, amelyben pedig 150—160 ember kényelmesen élvezheti az asztal örömeit, habár minden zegét-zugát terített asztalokkal foglalták el, nem volt képes befogadni a vendégeket, amiért a benyiló kisteremben is, meg az I. aljegyző szobájában is terítették.

Még a karzat is szűknek bizonyult, melynek egyik felében a cigány, másik felében a legjobb hölgyközönség foglalt helyet. (Azért emlitem a hölgyeket második helyen, mert őket nem csak a kíváncsiság, hanem a Rácz Gyula cigányprimás pompás zenéje ide csalta.) Lent a termekben is egyre erősödött a zsongás. Leginkább érdekelte német vendégeinket a tokaj-hegyaljai összes pincegazdától származott, sok száz, meg száz, drága asszút meg szomorodnit tartalmazó butella, melyeknek vinyétáit, a kezükbe adott katalógus segítségével nemesak hogy nagy érdeklődéssel tanulmányozták, de Notizbuch-jaikba is szorgalmasan jegyeztették.

Pontban 3-kor telepedett asztalok köré az illusztris társaság. Az asztalfőn Dókus Gyula cs. és kir. kamarás, mint a fogadó nagy bizottság elnöke foglalt helyet. Mellette ültek Haugwitz gróf a német gazdák társaságának tiszteletbeli elnöke, von Oldenburg csász. kamarás elnök, Matolai Etele alispán, Kun Frigyes gazd. egyesületi alelnök, Meczner Gyula, Seyfried József kir. törv. széki elnök, Czibur kir. honv. őrnagy és úgy tovább és sorban foglaltak helyet. Rácz Gyula a Rákóczi-indulót

zendítette rá, melynek esodálatosan hatalmas lüktetésű zenéje németjeink szíveit is fentebb dobogásba ejtette, amit háromszoros *hurrah* kiáltással honoráltak. Most a német nemzeti himnusz kezdte játszani a zenekar, ami frenetikus lelkesedést keltett a mi kedves német vendégeink között. Valami földöntúli, felsőbb erővel érintette meg őket mindnyájukat a nemzeti himnusz lelke, átszellemült közülük mindenik azután egy szívvel, egy lélekkel, hatalmas föllángolásával a nemzeti közérzelemnek valamennyien énekeltek a szöveget, a „da capo al fine” helyeket újra, meg újra végig ismételték. A „furore teutonicus” volt az a lelkesedés, azonban a himnusz szárnyain isteni harmóniává magasztosulva és szelidülve. Mondanom is felesleges talán, hogy mikor az utolsó akkordok is elhangzottak: a németeknek ezt a reánk is fölemelő hatást gyakorolt nemzeti énekét igen lelkesen megélték és tapsokkal kísérték. Főnséges szép jelenet volt ez! Vetekedett lelkesedés, hatás dolgában azzal a jelenettel — emlékeznek reá, hiszen csak a múlt év május havának 19-én történt — mikor a vármegye közönségének diszközgyűlése alkalmával, ugyanebben az ősi teremben, a jelent volt száz meg száz főnyi ünneplő közönség, öregek, ifjak, férfiak és nők uniszónó rázendítették a *Hazának rendületlenül*-t.

A gazdag és izletes menü következő volt:

Ragout és barna lepény leves.
HALAK:
Süllő és fogas.
MARHASÜLT:
Rostbeuf és angol bélszín.
SÜLTEK:
Kacsa és töltött csirke.
kovásos uborka és salátával.
TESZTÁK:
Sódaros kocka és turós csusza.
Fagyalt, párfait, Giardinetto.
Pekete kávé.
Tokaj-hegyaljai borok.

A negyedik fogásnál megszólalt az *Egan* ur kürt-szava, mely úgy hatott a zsongásra, mint *Neptun* szigonya a morajló tengerre, s a legott támadt siri esendben:

Dókus Gyula emelkedett föl székéről és az ő edesatyjának pincéjéből származó 1806-iki aszúval színgig töltött poharát, ékes németességgel elmondott felköszöntő után, öfelsegeért *I. Ferenc József*ért és öfelsegeért, *II. Vilmos*ért és feleséges családjáikért, lelkes *hoch* és *éljen* kiáltások között üritette ki.

Meczner Gyula a következő felköszöntőt mondotta német nyelven:

Igen tisztelt Uraim!

Emelem poharamat a mi kedves vendégeinkre, a német gazdákra.

A német gazdák, kik most hazánkat beutatták, bizonyosan igazságos ítéletet alkottak törekvéseink felől s remélhetően rokonszenvéket nemcsak megnyertük, de azzal továbbra is megajándékoznak. (*Bravó!*)

A gazdák a legnehezebb viszonyokkal küzdenek; célszerű tehát, ha a közös bajokat felismerni tanuljuk s azok orvoslása felett gondolkodunk.

Reméljük, hogy főleg Közép-Európa gazdáai, azok között önök tisztelt uraim s általában a német gazdák, hatalmas államuk körében oda fognak törekedni, hogy édes mindnyájunknak érdeke, a gazdák jóléte Keletnek és Amerikának káros versenytől megvédezzék. (Föllkiáltások: *Bravó-bravó!*)

Igyekezünk kell vám- és kereskedelmi forgalmunkban ezt a fő szempontot figyelmen kívül nem hagyni; és ez igyekezet mellett az a szerződés, mely minket, őszinte örömről, az önök nemes hazájával összeköt (Bravó-bravó), bizonyára jótékony hatást fog az általános gazdasági viszonyokra gyakorolni.

Most, hogy hazánkat elhagyják s szeretett hazájukba visszatérnek, vigyék magukkal őszinte rokonszenvünket, szeretetünket s tiszteletünket; adják azokat egyszersmind által kedves családjaiknak s a többi német gazdáknak. Ne feledjenek minket; miként mi nem feledhetjük el önöket! (*Bravó-bravó!*)

Athatva az önök iránt érzett tiszteletől, szabadságot veszek önökért, mint idősebb, tapasztaltabb testvéreinkért, üriteni poharamat, s önökre, nemes testvéreink, ezerszeres szívből jövő Eljente kiáltok. Eljenek! (*Háromszoros hoch — és taps!*)

Seyfried József, kir. törvényszéki elnök, elokvens beszédében és született németre valló hanghordozással mondott hosszabb pohárköszöntőt német testvéreinkért, kiemelve, hogy a mi drága vendégeink a legkedvesebb emlékeket hagyják hátra, amiket szíveinkben mi büszkeséggel fogunk megőrizni. Fényes hatású beszédének záradékában pedig arra kérte őket, hogy vessék emlékkükbe a lovagias magyar nemes jellemet.

Heil Gg. jun. (bajor) felelt német részről és igen hatásos beszédben a szónokoknak. Beszéde gazdag volt történelmi vonatkozású tartalommal. Mikor azt említette, hogy a nemes

magyar nemzet mindama nagy alakjaiért, kiknek portréi e díszes teremben kegyelet tárgyat képezik, Rákócziért, Kossuthért, Andrássyért ők is tudnak lelkesedni, valóságos zendülése támadt magyar részről az éljenésnek.

Horváth József vm. tb. főjegyző német nyelven elmondott felköszöntője magyar fordításban így szól:

Uraim!

Miután épen úgy, mint tisztelt szónoktársaim, én sem vagyok abban a helyzetben, hogy pohárköszöntőmet Mignon dalla langlelkü költőjének irányával és szavaival ékesíthetném, legalább igyekezni fogok én is oly eszmét választani, amely méltó a pillanatokhoz, amelyekben két nemzet művelt elemei találkozásukat ünneplik.

Ily magasabb nemzetközi jellegű eszmének tekintem én az ugynevezett világ-béke fogalmát (*Bravó-bravó*) amelynek és általában a békének mily igaz hive vagyok, azt bejagoltam azzal, hogy meg nem házasodtam. (*Általános, hosszantartó derűtség.*) De uraim, ez az eszme a jövő zenéje. Hagyjuk tehát annak fejtegetését a jövő korszaknak. — Sajnos, *Smidt* Adám, a nemzetgazdaszat nagy írójának elmékedéseit is rég elfeledtem már és így egy harmadik eszmét kell választanom, amelyért poharamat emelem. És ez az eszme: a barátság. (*Bravó-bravó*) — Általános ismert nyílt dolog, hogy a két nagyhatalom, Németország és Ausztria-Magyarország szövetségben állanak, ekként mi szövetségestársak vagyunk. Azonban, uraim, amint a világ folyásából tapasztalhatjuk, a népcsaládok individuális érzelmeit nem mindig az államok politikai irányja szabályozza. Általában a barátság, az emberi szívnek ez a legkedvesebb virága, más elemek közrehatásában gyökerezik, éppenugy a Rajna bűbajos pontjain és vidékein, valamint a téren, melyeket a Duna és Tisza hullámai öntöznek, a hazában, melyet a Kárpátok kerítenek. (*Bravó-bravó*) — A magyar nemzetnek, amint azt ismerni tanultam, a fajgyűlölet nem tulajdonsága. Nem ellensége egy nemzetnek sem, kivéve annak, amelyik az ő ellensége (*Bravó-bravó*), annál kevésbé pedig a nagy, hatalmas és művelt német nemzetnek, amelyhez, amint azt már hangsúlyozni szerencsém volt, szövetséges viszony is esatolja. Alkalmoszerűek azonban a jelen pillanatok, amelyekben a nagy nemzet fiai vendéglátását ünnepeljük, az ilyen testvéries és barátságos érzelmelek fejlesztésére is. Azért uraim engedjék meg, hogy én a német s a magyar nemzet barátságára emelem és üritsem poharamat. (*Hosszantartó hoch-ozás és taps.*)

Von Herzenberg (Szászország) *Dókus* Gyuláért, a fogadó-bizottság fáradságtól, árgus szemű elnökeért, ki a felejthetetlen pataki látogatást, ugyszintén a mai fényes banketet is rendezte, ivott élénk *hoch* kiáltások és taps között.

Dókus Gyula: mert nem szokása adós maradni, rögtön válaszolt német nyelven, mondván, hogy úgy a s.-pataki főiskola, mint a vármegye is annáleseiben ünneppnapul fogja fejegezni a német gazdák látogatásának fényes alkalmát.

Matolai Etele alispán (pompás német kijetéssel) körül-belül ezeket mondotta:

Uraim.

Ami nagyon tisztelt vendégeink egyike szíves volt poharát vármegyémért üriteni. Természetes, hogy nem találom alkalmasabb módot e szíveséget viszonzni, mintsem ha én tisztelt vendégeinkért emelek poharat.

Vendégeinkről beszélek tehát nekünk vannak. Dehát kik vagyunk mi? és kik a mi vendégeink. Mi nem vagyunk a kiknek látszunk egyszerű magánemberek, és vendégeink sem azok, kiknek látszanak, egyszerű magán férfiak. Mi itten egy ország, egy nemzet vagyunk: magyarok.*] Es vendégeink? a német mezőgazdasági egyesület képviselői — tehát a mezőgazdasági Németország. Ime tehát egy ország lát meg egy másikat, egy nemzet jön egy másikhoz látogatába. És ránk nézve e látogatás nagyon hizelgő és megtisztelő, nemcsak azért, hogy minket oly nemzet látogat meg, amely minket számra sokszorosan felülhalad, de főleg azért, mert a hozzánk vendégül jött nemzet minket a műveltség tekintetében is felülhalad, amit el kell ösmernünk és készségesen elösmernünk mindamellert, hogy mint nemzet nem vagyunk hajlandók tulszerénynek lenni.

Hátramaradásunk okainak fejtegetésébe becsajtkozni nem akarok; ez a szépitgetés törekvésének látszanék, amit kerülni óhajtok, de az messze is vezetne. Amit mondtam, csak azért hozám fel, hogy indokolva legyen abbéli nyilatkozatom, miszerint e látogatást magunkra nézve szerencsének tartjuk s azért vendégeinket őszintén és szívélyesen üdvözljük és szívből kívánjuk, hogy magukat úgy

*) Németül „Ungarn”, „Magyarország”-ot is jelenti, „magyarok”-at is. Szerk.

itt köztünk, mint Magyarországon mindenütt jól találják, tőlünk jó visszaemlékezéseket vigyenek magukkal és megelégedetten sokáig éljenek!

Szirmay István dr. latin nyelven, mondott fölköszöntőt a mi kedves vendégeinkért „pro hospitibus nostris charissimis.” (*Gratias!*)

Meczner Gyula, magyar nyelven, *Egan*-t, aki német országban is megmaradt velünk együtt-érző jó magyarnak, köszöntötte föl.

Szirmay István dr.: (most már magyarul) egy visszapillantást vetve az ezer évvel ezelőtt élt magyarokra, a barbár, verekedő magyarokra, kik, ugymond *Merseburg*-nál lették sirjukat, rámutatott a mai, művelt magyarokra, akiket a világ első kultur-nemzete, a német nemcsak barátságára érdemesített, de látogatásával is megtisztelt: úgy állította föl a viszonyt, hogy ma a német nemzet a tanító, a magyar nemzet a tanuló, azután szép retorikai fordulattal a két nemzet kölesönös büszkeségeért ivott.

Von der Borne Berneuchen (rokonszenves ifju barna fej) nagy tüzzel emondott pohárköszöntőjében a magyar hölgyeket s azoknak itt jelenlévő képviselőit éltette, még pedig világs híros taps és a leglelkesebb „hoch”-ozás közt.

Oldenburg gróf (Nyugat-Poroszországból, második díszelnök) a kir. honvédséget s annak jelenlévő képviselőjét, *Czibur* őrnagyot és vele együtt a vitez tisztikart éltette.

Igy telt el az idő még több, még sok igen lelkes pohárköszöntő mondása, kölesönös *hoch* és *éljen* kiáltások cigány-tus, szóval barátkozás és testvérkezés közt a fehérasztalok mellett, melyeken az örömmek, vígságnak szinte kiapadhatatlan forrásait képezték a világ legnemesebb nedűjét magukból ontó tokaj-hegyaljai butéliák, — míg végre fölharsant a kürt-szó és nemcsak jelt, hanem mint egy katonai pontossággal parancsot is adott d. u. 3/45 óraker a sorakozásra, marsolásra az ungvári pince-telep felé.

Kirándulás az Ungvárra.

Már erősen ötre járt az idő, mikor az ebéd véget ért és következett a programnak a legérdekesebb és legvidámabb része: a város északi-nyugati részén, a tavaszi pompájában illatozó, a fülemile csattogásától hangos, a szépséges Magas-hegy lábához virágzó bokrok és árnyas fák közé épített, úgynevezett ungvári pincetelepre való kirándulás.

Mi sem természetesebb, hogy az induláshoz már az ebédől meg volt a lelkes hangulat és csak fokozódott az Ungvár nektárjától, mely, mint vendégeink közül többen mondták, nemcsak tüzet gerjeszt, hanem felséges hangulatot is teremt.

Ugy, amint az ebédől lejtöttünk, egy nagy csoportban, zeneszóval, a *Rákóczi*- és a *Kossuth-indulók* hangjainál vonultunk, persze nagy sokaságtól kísérvé a *Kazinczy*-uteán véges-végig, a pincék elé, hol a fölvezető utakon a pincés gazdák feliratos táblákkal várták vendégeiket s a szerint csoportokra oszolta kalauzolta ki-ki a maga vendégeit pincéje elibe.

Az Ungvár pincéi előtt.

A vendégeket és vele mondhatni Ujhely város egész intelligenciáját a következő urak voltak szívesek meghívni és ellátni: *Ambrózy* Nándor, *Hornvay* Béla dr., *Szöllösi* Artur, *Kun* Frigyes, *Szent-Györgyi* Vilmos, *Nyomárkay* Ödön dr., *Reichard* Mór és *Reichard* Lajos, *Nagy* Armin dr., *Ligeti* Ignác dr., *Schön* Hugó dr., *Schön* Sándor, *Zinner* Henrik, továbbá *Juhász* Jenő, *Meczner* Gyula és *Dókus* Mihály.

Mint említettük, német vendégeinket az előre megállapított terv szerint helyekre, a pincék előtt üttött tanyákra kalauzolták. Hogy mik voltak ezek a tanyák? Akik a mi pince-kirándulásainkkal ismeretesebb, el tudják képzelni. A pincék előtt és között elterülő pászitos helyeken terített asztalok, közelben a hevenyészett konyhával vagy tüzhelylél, ahol a *gulyás*, *pörkölt*, *paprikás hal*, *rotyogós* s ki győzné elősorolni mi mindenféle magyaros ételek készítésével foglalkozik a sok uriaszony és leány, vagy a sok uri szakács, a mi a kirándulást kedvelő ujhelyiek között oly bőviben terem. És hogy ez a mulató tanya a magyar karakterhez illő legyen, alig hiányozott egy-két helyről is a cigány-zene.

Egyes tanyák, mint pl. a *Juhász* Jenő pincékertjében, vagy pl. a *Szent-Györgyi* Vilmos pincéje mellett való tanya zászlókkal, lampionokkal volt gazdagon földszítve s a dúsán fölterített asztalok körül, egyik helyen úgy, mint a másikon, nem mondtunk sokat, két-két száz vendéget is fogadtak a legszerényebben. S ha megmondjuk, hogy a legszerényebb tanyán is megütötte a vendégek száma a 30—40-et, elképzelhetik, hogy micsoda sokadalom vigadozott az Ungvárran.

A mulatság kezdete, azaz helyesebben a kirándulás lényege és kitűzött célja, a pincéknek és boroknak a német gazdáknak való bemutatása volt.

Folytatás a II. mellékleten.

II. Melléklet a „Zemplén“ 24. számához.

Itt volt aztán alkalmuk ezeknek az uraknak a *Hegyalja* olvasott aranyát, a régi filokszera előtti időkből való, hamisítatlan, istenadta hegylaljai asszút és szomorodni élvezni.

Helylyel-közzel királyi asztalokra való pénzértékben ki sem fejezhető áru borokat, mint pl. az *Evva* örökösök eleitől megörzött 1811-iki, vagy *Meczner Gyula* 40-es, 50-es, 60-as évekből való borokat kóstoltattak velünk. Bizony sok, pincemohával benőtt idétlen flaskó került elő olyan, aminő évtizedekig nem látott napvilágot s csak ez a ritka alkalom esalta ki őket az Isten szabad ege alá, ehhez az ungvári nemzeti vendégséghez.

Akár csak mi borivó magyarok, úgy neki melegedtek német uramék is fokról-fokra a mulatságnak, úgyhogy sokan közülök nemesak a *dájes* nótákat fújták, hanem a magyar dalokba is bele-beleszóltak, sőt a csárdásba is belefogtak s ugyancsak járták. Mert meg kell említenünk, hogy a fiatalság a *Juhász J.* kertjében, a menyecskek pedig a *Szent-Györgyi* Vilmos pincéje előtt, mindkét helyütt a németek nagy gyönyörűségére, vig táncra perdültek, ezzel is jellegzetessé tevén a magyar mulatságot.

Ilyen vigadozás között találták fel estefelé úgy 7 óra tájban az oszonnát, amely ugyan bármilyen vaesorával is fölért, mert a minden kigondolható jó és legjobb ételeknek felszolgálásával és szíves kínálásával együtt járt az asztalról ki nem fogyó legjobb borok töltötése, a mitől a németek, úgy tapasztaltuk, csöppet sem idegenkednek s a fogyasztás hatása alatt a dikeözás kedvelésében sem állnak megittünk ezek a különben egytől-egyig nagy műveltségű finom uri emberek.

Takarodó.

Esti nyole és kilenc óra között járt az idő, mikor bekövetkezett az indulás. *Egán* ur, a vezér, megfutta megalkuvást nem tűrő trombitáját. Vendégeink megköszönték a páratlan szíves látást és ereikben a bor tüzevel s szíveikben bizonyára a ránk való jó visszaemlékezéssel vettek búcsút, azután a reájuk várakozó kocsikra ültek és kihajattak a vasúti állomáshoz, a honnan kilenc óra után elindultak Tatra-Füred felé. Mi persze még a pincék között mulattunk a késő éjeli órákig.

Erről a pincekirándulásról és mulatságról végezve csak az a feljegyezni való, hogy ilyet, ily nagyszabásban, mikor ennyi ember mulat egyszerre a muzsikától és daltól hangos pincetelepen, ahonnan az ahhoz értő piroteknikusok percnként sűrű és vakító fényt lövölő röppentyűket eregettek a magasba és ahol a kíváncsi népség ezernyi tömege nyüzsögött: mondom ilyet sz ungvári pincék közt eddig senki nem látott, ilyenről még nem is hallottunk s bizonyára ennek a „nemzeti vendégségnek“ méltó hírét jegyzi föl először emlékezet okáért a helyi krónika.

Teljes elismerés illeti a rendező urakat s azokat az urakat és úrnöket, kik, mondhatni, nagy anyagi áldozattal bár, de páratlan sikerrel produkáltak olyan magyaros vendégszeretetet, melyben bennünket utánozni igen, de utólrni nem lehet senki fiának.

Epilogus.

Mikor a késő éjeli órákban „karon fogózva“ ballagtunk, hazafelé az én csiki székely barátomból így tört ki az ungvári lelkesedés:

„... No de adtunk a németeknek *Augsburgert!* ...“

Nyilvános számadás és köszönet.

A németországi gazdák fogadásának, ellátásának és szállításuk költségeiről, megjegyzésével annak, hogy a részletes számadások hivatalomban vannak letéve, a következő összegekben számolok el:

Bevétel.
Adakozásokból 565 ft — kr.
Helybeliektől ebédjegyekért 142 ft 50 kr.
Összesen: 707 ft 50 kr.

Díszbéd, szivar, cigarett, jelvények, másolások, nyomtatványok, sürgöny, postadíjak, bérkocsik, fuvarok, kiszolgálás, vendégek szolgálóinak ellátására és zenére kialsz összesen datott 859 ft 22 kr.
Különbözlet: 151 ft 72 kr.

A bevétel és a kiadás közötti különbözletet S.-A.-Ujhelyi nagyközség képviselőtestületének azon határozatából, melylyel kimondotta, hogy a költségekhez 200 ftig a város is hozzájárul, a városi pénztár fedezte.

Adakoztak:
Andrássy Sándor gróf és Harkányi János br. 50—50 ftot. — Klein Nándor és Lónyay Gábor gróf 25—25 ftot. — Bombeles Lajos, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Mailáth József gr.,

S.-a.-ujhelyi takarékpénztár és Volkenstein Oswald gróf 20—20 ftot. — Hardenberg Aladár gr. 15 ftot. — Ferecezy Elek dr., Hammersberg Miklós, Kátai Mór, Kun Frigyes, Molnár István, Nagymihályi uradalom, Sennyei István és Miklós br., Stépan Gábor, Srerveczy Odón, Szmeresányi János és Zalay Andor 10—10 ftot. — Szirmay Pál 6 ftot. — Ambrózy Nándor, Bernáth Győző, Csuka Odón, Dókus József, Dókus István, Dienes István, Farkas Róbert, Fejes István, Halász József, Kincsesy Péter, Meczner Béla, Meczner Gyula, Nyomárkay Odón dr., Szeghy Gyula, Schön Vilmos dr., S.-a.-ujhelyi takarékpénztár és hitelegyesület, S.-a.-ujhelyi népbank mint takarékpénztár és Zinner Henrik 5—5 ftot. — Bernáth Aladár, Benesik István, Blum József, Ehler Gyula, Evva Odón, Haas Bernát dr., Haas Fülöp, Heumann Samu, Horváth József, Hönsch Dezső, Jelenek Adám, Kiss Odón, Klein Tivadar, Kossuth János dr., Korinkó János, Ligeti József dr., Matolai Etele, Nyomárkay Kálmán, Nemthy József, Oláh Béla, Payzsoos Andor, Pilissy László, Reichard Salamon dr., Roth Bernát, Rose József, Szepeffi Arnold dr., Szent-Györgyi Dezső, Schwarcz Bernát, Teich Zsigmond és Egy ismeretlen 2—2 ftot. — Bárczy Benedek, Bauer Antal, Ember E. Mihály, Haraszthy Miklós, Haraszthy Vince, Németh Nándor, Székely Imre, Schweiger Ignác, Schmoecer Péter és Szalay Béla 1—1 ftot.

Midőn a németországi gazdáknak június 1-én éjjeli 11 órakor a határszélről hozzám küldött következő sürgönyét: „*Einen Abschiedsgruss und nochmals herzlichsten Dank von den deutschen Landwirten. Für das Ehrenpräsidium Graf Haugwitz,*“ közlésem: magam részéről is legmelegebb köszönetemet fejezem ki a tályai szíves házigazdáknak, a sáropataki tanár urak- és ifjuságnak, S.-A.-Ujhelyi közönségének és itt különösen azoknak az uraknak, akik a fényes pincemulatságot adták, a Windisch-Grätz hg. uradalmában alkalmazott tiszturaknak és tisztársaiknak, akik mindannyian a magyar vendégszeretet tanúsításában kifoghatatlanok voltak, valamint mindazoknak az uraknak, akik anyagi áldozatokkal és kocsijaik átengedésével a fogadás fényes sikeréhez hozzájárulni szíveskedtek, — a szerencsi, s.-a.-ujhelyi és bodrogközi főszolgabíráknak, akik az utak járhatóvá tételénél díszes buzgalmat fejtettek ki és végre Kun Frigyes, Kapás L. Aurél, Klein Emil és Lehóczky Odón uraknak, akik a fogadás előkészítése és a rendezés körül szíves készséggel voltak segítségemre.

Azt hiszem, hogy nemesak vármegyénk jó hírnevének feleltünk meg a szíves látogatással, hanem hazafias szolgálatot is teljesítettünk, midőn a Tokaj-Hegyalja borvidékének, régi borainknak és mezőgazdaságunknak megtekintésére a nagy német nemzet, nem kedvtelésből, hanem komoly tanulmány okából utazó előkelő gazdáinak alkalmat szolgáltatunk.

S.-A.-Ujhely, 1897. jun. 3.

alázatos szolgálója:
Dókus Gyula.

A t. vármegye gyűlésterméből.

— Második nap —

Az első napi, vagyis a május 25-én tartott közgyűlés jegyzőkönyveinek meghitelesítésével kezdődött a másnapi közgyűlés d. e. 9 órakor ömeltősága a főispán elülése mellett. A rendszerinti főjegyzőnek első napi meghitelesített jegyzőkönyvéből igtatjuk ide a következő részvét-fóliátot:

Császári és apostoli királyi Felség!

Legkegyelmesebb urunk, királyunk!

Megdöbbenéssel értesültünk arról a szomorú eseményről, mely a francia nemzetet érte a jótékonyaság oltárán áldozók nagy számának elpusztulásával. Megdöbbenésünket mely lelki fájdalom váltotta föl, midőn az a hír hozzánk eljutott, hogy a kegyes-séget gyakorló közt imádozt királynéknak öfelségének fenséges testvére Zsófia Karolina Augustza orleansi hercegné, nemourti és alençon hercegnő is a bős elem martalékául esett.

Mint a magyar nemzet hű fiai mely részvéttel osztozkodnak császári és királyi felséged és a felséges asszony lelki fájdalomában.

Alattvalói hódolattal járunk a trón számolyához, hogy a gyászt, mely felségedre borult, hűségünkkel elviselhetőbbé tegyük.

Ma tartott törvényhatósági közgyűlésünk egyértelműleg hozott határozatával kifejezett részvétünket fogadja felséged kegyesen és kegyelmesen.

Olvastattott *Radáci* Györgynek, a s.-pataki főiskola közigazgatójának hazafias hangon szóló szép levele, melyben a máj. 29-én Széphalmon, a főiskola és a m. kir. állami tanítóképző tanárkara és ifjusága részéről rendezett Kazinczy-emlékünnepre a vármegye közönségét tisztelettel meghívta. — A szíves meghívás viszonzásául köszönetet mondandó ömeltősága a főispán állott föl és kérte a közönséget, hogy már a „Zemplén“-ben is publikált Kazinczy-emlékünnepennél nagyobb számmal megjelenjen és így az ünnepies alkalmat mennél díszesebbé tenni iparkodjék. (Ugy is történt — mert a hazafias emlékünnep alkalmából városunkon átvonult s.-pataki tanulóifjuság és vezető tanáraiak üdvözlésére a vármegyei székház ormára kitűzték a nemzeti zászlót s azon kívül a széphalmi „szent öreg“ emlékének kegyeletes megünneplésénél magát a vármegye közönsége is illendően képviseltette. — Szerk.)

Az alispán évnegyedi jelentéséből fölemeljük azt a részt, mely az idei fősorozás eredményével foglalkozik. A tiz járásban felhiva volt összesen 7936 hadköteles. Besoroztatott az újonejtalékba 1166, a póttartalékba 119. Alkalmatlannak találtatott 2967, távol maradt 3584, teljesen ösmeretlen 533. — Hadképeség tekintetében a járasok következőleg sorakoznak: Varannó 47⁰/₀-al, Gálszécs 35¹/₂⁰/₀-al, Ujhely 33²/₀⁰/₀-al, Homonna 32⁰/₀-al, Bodrogköz 31⁵/₇⁰/₀-al, N.-Mihály 31⁰/₀-al, Tokaj 30¹/₃⁰/₀-al, Szerenes 27¹/₂⁰/₀-al, Sztropkó 24⁰/₀-al, Szinna 13³/₄⁰/₀-al. — A hadképeségi átlag 30¹/₂⁰/₀, a múlt évi 25⁰/₀-hoz képest 5¹/₂⁰/₀ emelkedést mutat. Fel-tűnő, hogy az ujhelyi járás az utolsó helyről a harmadikra emelkedett, Varannó megtartotta az első helyet, a Bodrogköz az ötödiket, Szerenes, amely négy évvel visszamenve az előtt mindig az első volt, most még kettővel esett, Sztropkó, mely eddig mindenkor utolsó volt, most Szinnát felülhaladta. — A távolmaradottak tekintetében a járasok így sorakoznak: a sztropkai 63²/₅⁰/₀, varannai 61¹/₂⁰/₀, n.-mihályi 60⁰/₀, gálszécsi 58⁰/₀, homonnai 57⁰/₀, ujhelyi 43⁰/₀, szinni 39⁰/₀, tokaji 33¹/₂⁰/₀, bodrogközi 25⁰/₀, szerencsi 22⁰/₀-al, — tehát most is, mint eddig még mindenkor, Szerenes állította elő legteljesebben hadköteleseit.

Dókus Gyula vm. főjegyzőnek szóbeli jelentését, hogy a vármegye közönsége magát, úgy a szabolesi főispán beigtatása alkalmával Nyiregyházán, mint a sárosi főispán installálásán Eperjesen képviseltette, helyesléssel tudomásul vették. — Továbbá ugyanő fölszólalásában tudomására hozta a közgyűlésnek, hogy a m. kir. államvasutak s.-a.-ujhelyi javító főműhelyében jun. 1-ére 100 munkásnak fölmondottak, a megmaradt munkások napi foglalkozásának idejét pedig pár órával leszállították, mely körülmény nemesak a gépjavitó műhely munkásai között, de S.-A.-Ujhely város irányadó köreiben érhető izgalmakat szült. — Ömeltősága a főispán méltó indignálással adott kifejezést vélekedésének a dolog felett, hogy t. i. a szóban levő főműhely ilyen meglepetés formájában gondoskodott a munkáslétszám apasztásáról, egyszersmind indítványozta ömeltősága, hogy a vármegye közönsége, mely mégis csak tényező a szóba hozott kérdésben és a döntés előtt véleménye meghallgatandó lett volna, emelje föl szavát az elbocsátással fenyegetett műhelyi munkások érdekében, s tekintettel az ügy sietős voltára, táviratban folyamodjék pártfogásért, és pedig magához a miniszterelnökhöz. (*Helyeslés.*) — Végre fölemeltette a főjegyző, hogy a s.-a.-ujhelyi m. kir. dohánygyárban a munkások létszáma immár 600-ra emelkedett (nem régen még csak 320 volt!) és folyton emelkedőben van. Zavarja azonban a létszám fokozatos emelkedését az, hogy a szomszédos községekből jövő szivargyári munkásokat állami adóval és egyéb közjárulékokkal rójja meg S.-A.-Ujhely, a mivel aztán, mert a havi keresmény a szivargyárban kivált a kezdőknél, szerény, nemesak boldogulásuk de még megélhetésük is kockázatva van. Azért tehát indítványozta szóló, hogy intéztesék fóliát a kir. pénzügyminisztériomhoz, és pedig abban az érdekből, hogy a szivargyári munkásoknak ne állandó gyári munkásoknak, hanem napszamosoknak minősítsenek, s mint ilyenek az I. oszt. ker. adó fizetésének kötelezettsége alól oldassanak föl (*Helyeslés*), ha pedig ez teljesíthető nem volna: legalább tétessék rendelkezés olyvégből, hogy ezekre a dohánygyári munkásokra kirótt és beszedett községi adó ne S.-A.-Ujhely város házipénztára javára essék, hanem annak a szomszédos községnek szolgál-tassék át, melyből az illető dohánygyári munkásnó való. Az indítvány helyesléssel elfogadtatott.

Hosszasabban foglalkozott ez a közgyűlés a s.-pataki főbíróválasztás ellen beadott fellebbezés elbírálásával. A tisztí főügyész véleményének fölolvása után, mely alaki hibák miatt a választás megsemmisítését indítványozta, — ömeltőságának a főispánnak fölszólalására a vá-

lasztás jóváhagyatott, és pedig azért, mert a kandidáció törvényszerű volt és ami formahiba a választást megelőzően történt, nem a győztes párt hibájául imputálható, — de különben jóváhagyandó volt a választás azért is, mert a kedélyek magas fokú izgatottságára való tekintettel az újabb bíróválasztás, melynek eredménye, hogy t. i. újra is a mostani főbíró választatnék meg, előre látható, a legnagyobb szerencsétlenségeket idézhethetné elő. — Ami pedig azt illeti, hogy a képviselőtestületnek intelligens elemei sztrájkolnak és mindaddig, amíg a mostani főbíró ül az elnöki székben, a közgyűlések tanácskozásain részt venni nem akarnak, azon segíteni lehet és kell is oly módon, hogy a közérdekű ügyek letárgyalására hivatott közgyűléseken a járás főszolgabírája elnököljön. — E tárggyal kapcsolatban mindazok a képv. test. közgyűlési határozatok, melyek a sztrájkoló elemek rendkívüli közgyűlésében hozták, megsemmisítettek; a járás főszolgabíráját pedig utasította a vármegye közgyűlése, hogy a megsemmisített határozatok tárgysorozatával új közgyűlést hirdessen és tartson a törvényszabta legrövidebb határidőn belül, amely közgyűlésen a szakbizottságok is megalakítandók lesznek.

A belügyi kir. minister leirata, hogy a házi pénztár állami javadalmazását ez idő szerint föl nem emelheti, — tudomásul vétetett.

A kereskedelemügyi kir. ministernek az az intézkedése, hogy 1895. júl. 1-től a törv. hat. utadóhártrálékok után csak 5%-os késedelmi kamatot szedhető, minthogy vármegyénk egész területén különben is így számított és szedték a késed. kamat — tudomásul vétetett.

A belügyi kir. ministernek az a leirata, mely szerint a vármegye ellenében még az 1873. évtől kolera-köleség-hártrálékokat (vagy 8—9000 ft) a vármegyei számvevőség előterjesztése, illetve a vármegyei közgyűlés fölrata alapján elengedte, — örvendetes tudomásul szolgált.

A kereskedelemügyi kir. minister értesítette a vármegye közönségét, hogy *Bydeskuthy* Sándor részére a *Csap-Bánócz* között tervezett helyi érdekű vasút ügyében előmunkálati engedélyt adott. — Tudomásul vétetett.

Még többrendbeli ministeri intézkedést tárgyalás, mely intézkedések lapunk „Hivatalos Rész”-ében ugyis közzétételnek, itten mellőzve, — főlemlítjük, hogy a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár* községi kölesönök lebonyolítására való készségét a közönségnek felajánlotta.

A személyi ügyek sorából főlemlítjük, hogy *Bálint Dezső* s.-pataki lakos bizotts. tagot S.-A.-Ujhely város részére számvizsgáló elnökül választotta meg a közgyűlés, — *Thomán Dávid* dr. vm. tb. főorvosnak 3 hónapi, — *Payzssoss* Andor árvaszéki elnöknek pedig 2 havi szabadság-időt engedélyezett, — *Mester* s.-a.-ujhelyi j. tb. főszolgabíró a kihágási ügyek vezetésével megbizta.

A számonkérőszék jegyzőkönyve, mely szerint a vármegyei összes hivatalokban a f. évi február hó 1-étől ápril hó 30-áig elintéztett 44,867 ügydarab és így a hátrálék 2,434: tudomásul vétetett.

Bemutattattak a t. vármegye házipénztárának, ugyszintén a betegápolási alappal felülvizsgált és helyeseknek talált 1896. évi zárószámadatai, melyek jóváhagyás céljából a belügyminisztériomhoz fölküldettek.

A számadások fölülvizsgálatát tárgyzó jelentésekből ide igtatjuk a következőket:

Házipénztár számadása szerint:

A) Bevételek.	
I. 1895. évi pénzmaradvány	132 ft 30 kr.
II. Állami javadalmazás	119,620 ft — kr.
III. Cselekvő kamatok	894 ft 27 kr.
IV. Ingatlanok jövedelme	ft — kr.
V. Alapok járuléka	6,740 ft — kr.
VI. Különféle bevételek	60 ft 43 kr.
VII. Térítmények	1,352 ft 65 kr.
Összesen:	128,799 ft 65 kr.

B) Kiadás.

I—II. Tisztviselők, segéd- és kezelő személyzet fizetése és mellékjárandóságai	103,856 ft 08 kr.
III. Szolgaszemélyzet bére	8,269 ft — kr.
VI. Szolgaszemélyzet mellékjárandói	1,904 ft 91 kr.
V. Hivatalos helyiségek bérlete	341 ft 66 kr.
VI. Irodai szükséglet	8,016 ft 09 kr.
VII. Utí költségek	1,647 ft 73 kr.
VIII. Épületek fentartása	637 ft 55 kr.
IX. Egyéb rendszeresített kiadás	259 ft 98 kr.
X. Raktartási költségek	8 ft 58 kr.
XI. Előre nem látható kiadás	3,194 ft 92 kr.
Összesen:	128,136 ft 50 kr.

C) Pénzmaradvány:

663 ft 15 kr.

Betegápolási alap számadása szerint:

A) Bevételek.	
I. Mult évi pénzmaradvány	6,143 ft 47 kr.
II. 3%-os pótdoból	27,197 ft 93 kr.
III. Térítvényekből	7,330 ft 46 kr.
IV. Bíróságokból stó.	4,060 ft 27 kr.
Összesen:	44,732 ft 13 kr.

B) Kiadás.

I. Betegápolásért	36,543 ft 96 kr.
II. Különfélékért	1,298 ft 93 kr.
Összesen:	37,842 ft 89 kr.

C) Pénzmaradvány:

6,889 ft 24 kr.

E számadás mérlege pedig, mely azt mutatja, hogy a deficités állapot orvosolva van, a következő:

I. Utalvány teher 1896. dec. 31-én	14,524 ft 13 kr.
Fedezet:	
a) pótdóhártrálékban	8,439 ft 97 kr.
b) megtérítés alatt	1,793 ft 86 kr.
c) 1896-iki pénzmaradvány	6,889 ft 24 kr.
Összesen:	17,123 ft 07 kr.
D) Mutatkozó felesleg:	2,598 ft 94 kr.

Végezetül és az érdekelt közönség tájékoztatásáért főlemlítjük azokat a községeket, illetve körjegyzőségeket, melyeknek évi számadásai, vagy költségvetés-előirányzatai a főszámvevő részéről előterjesztett határozati javaslatok meghallgatása és elfogadása után jóváhagyást nyertek, — számadások: a czeiki, t.-terebesi és b.-halászi körjegyzőségek 1895. évi, továbbá Nagy-Mihály, Mád, Tállya, T.-Szada, Kesznyéten, K.-Helmezz, T.-Harkány nagyközségek 1896. évi pénztárosa, ugyszintén a b.-kisludai, m.-laborezi, sókúti és a girinési körjegyzőség kisközségeinek bírói számadásai. — Költségvetés-előirányzatok: Nagy- és Kis-Kázmér, Biste, Lasztócz, Kolbása kisközségek 1896. évi előirányzatai, továbbá a nátafalusi, sztarinai, perbenyiki, m.-izségi, kelcsei, b.-halászi, radi, ulicai, b.-ujlaki, n.-azari, ladmóci, bélyi, esanósi, ujhelyvidéki és geresi körjegyzőség 1897. évi előirányzatai, ugyszintén B.-Olaszi, Vécse, Miglész, Lasztócz, Gátály kisközségek 1897. évi előirányzatai, végül Megyasszó, Szerencs, S.-Patak és S.-A.-Ujhely nagyközségeknek 1897. évi előirányzatai. — Mint-hogy pedig a szerencsi járásból T.-Lúcz és a bekecsi körjegyzőség, — a bodrogközi járásból a szentesi körj.-ség, — az ujhelyi j.-ból S.-Patak és a velejei kj.-ség, — a n.-mihályi j.-ból a pazzdiesi kj.-ség, a szinnai j.-ból a papinai és az ublyai kj.-ség, — végre a sztrópkai j.-ból Sztropka és az or.-petróci kj.-ség 1897. évi költségvetési előirányzatait és 1894., illetve 1895. évi községi számadásait máig sem mutatta be, azoknak a mulasztó közegek költségére a helyszínen leendő egybeállítására a számvevőségnek egy-egy tagja *sürgősen* kiküldetett s egyszersmind mulasztó közegek ellen a fegyelmi vizsgálat is elrendeltetett.

Ezek során a két napos közgyűlés május 26-án az alispán elnöklété mellett esteli 6 órakor és az elnök éltetésével végződött.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye közig. bizottsága legközelebbi rendes ülését június hó 9-én (kilenedikén) d. e. 9 órakor tartja.

Ország-Guthy Jenő Elemért, végzett jogászt, főispánunk ömeltősága közig. gyakorlóvá kinevezte. — Gratulálunk!

Terményvásár. A zemplén-vármegyei gazdasági egyesületi tegnap, f. hó 5-én tartott igazgató-választmányi ülésében elhatározta, hogy az ezidei *terményvásárt* a f. évi augusztus hó 28. és szeptember hó 4. napjai közé eső időben fogja megtartani. A mult évben tartott árpavásár *fényes* sikere biztositókat nyújt arra, hogy a tervezett *terményvásár* eredménye teljesen kielégítő lesz. A felhívások a zemplén-vármegyei gazdákhöz e hó közepe táján mennek szét; addig is felhívjuk tehát az egyesület ezen életre való s minden tekintetben hasznos tervének jóakaratu támogatására t. gazdatársainkat.

Főkimutatás. A vármegye pénztárában kezelt összes pénzértékek 1896. évi forgalmáról tanuskodó, u. n. *Főkimutatás*-ból érdekelni fogja a közönséget, hogy a nem kevesebb, mint huszonegy pénzalap kezelése szerint volt az *összes bevétel*:

a) készpénzben:	695,118 ft 72 kr.
b) értékkötvényben:	115,849 ft 51 kr.
Összes kiadás:	810,968 ft 23 kr.

a) készpénzben:	488,848 ft 27 kr.
b) értékkötvényben:	5,966 ft 24 kr.
Összes kiadás:	494,814 ft 51 kr.

a) készpénzben:	10,877 ft 63 kr.
b) értékkötvényben:	109,883 ft 27 kr.
c) takarékbetétben:	195,392 ft 82 kr.
Összesen:	316,153 ft 72 kr.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátorlaja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1897. május 29-étől június 5-éig) a) házasságot kötött: 1 pár; b) kihirdetett 5 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 10 esetben; d) elhalálozott: 17 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

II. Vilmos német császár királyunk öfelségét meglátogatandó, a f. évi szept. hó 22-én, fényes kísérettel, Budapestre érkezik és több napon át a budavári királyi palotának lesz vendége.

A török-görök háboru szünetel s talán nem sokára békét is kötnek a hadakozó felek: legalább arra következtethetünk abból, hogy a tegnapelőtt lejárt fegyverszünetet szárazon és vízen meghosszabbították, még pedig határidő megállapítása nélkül. Másrésztől azonban szinte érthetetlen, ha igaz, hogy a fegyverszünet ideje alatt Törökország közel 70,000 főnyi újabb csapatokat szállított Görögország egyes tartományába. Hasonlóan egész hadtesteket mozgósított a török szultán a macedon-szerb-bolgár határokra, mintha csakugyan gondolnia kellene arra az eshetőségre is, hogy Törökországot arról az oldalról a háborúnak újabb veszedelme fenyegeti.

A Balkán félszigeten felhőszakadás forma záporok pusztítanak s ugy a vasuti, mint a közuti közlekedést megakasztották.

Hírek az országból.

Öfelsége Budapestről való elutazása alkalmával háromezer forintot adott a pesti szegényeknek.

Bánffy Dezső báró magyar ministerelnökhöz az ország minden vidékéről és valamirevaló városából özőnével érkeznek a pártgyűlésekből kelt sürgöny-feliratok, melyekben az ország szabadelvűpárti közönsége lelkesedéssel ad kifejezést hazafias örömeinek a katonai törvény javaslatokban bejelentett legújabb nagy közjogi vívmány fölött.

A katolikus önkormányzat megalapítása érdekében országos kat. kongresszus fog egybehivatni. A kongresszuson képviselketni fogja magát minden egyházközség. *Vaszary* biboros hereceprimás e napokban körlevelet adott ki, melyben a választók összejárására határnapul június hó 24-ikét tűzte ki.

Százhat esztendő asszony. Mindszentről (Csongrád-vármegye) e napokban kilenvennyolc tagból álló család jelentette feketeszegű levélben a 106 évet élt özv. *Diamant* Mózses halálát. A gyászoló családbeliek közt 61 a dédunokák és 8 az ükunokák száma.

Színház.

Talia templomának kapui bezáródtak. Négy hétig voltak nyitva. Bizony édes-kevesen nyitogatták. Kezdetben azért, hogy még hideg volt, később azért, hogy már meleg lett. Így a „még” és „már” között mult el négy hét: Tiszayékra nézve bizony a szomorú esalódás négy hete.

Folyó hó 2-án és 3-án Sárospatakon próbáltak szerencsét: ott is esalódtak. Ott is, itt is mi a esalódás magyarázata? A veréb is csiripeli: „nincs — kincs!”

Ez okozta, hogy *Tiszay*, szépen megköszönve a közönség és a sajtó támogatását, társulatát feloszlatta és f. hó 3-án *Bánk-bánnal* a szezőnt befejezte. Talán szeptemberben még egyszer próbál nálunk szerencsét.

Kívánjuk neki, hogy ne érje újabb esalódás! Most pedig mindnyájuknak jó pihenést!

Szombaton, május 29-én, Tiszay Dezső jutalomjátékául „Trapezunti herecegnő” ós operet, azonban telt ház előtt. — A darab zenéje hatástalan, de szövege *Tiszay*-val megszívelhető. Inkább annak örültünk, hogy a jutalmazandó lehetett megelégedve a közönséggel, mely süri, tömött sorokban jött be és lankadatlanul tapsolt az ő „kedves Tiszay”-jának. — A többi színészek mind igyekeztek az est ünnepiességét emelni jó és összehangzó játékkal, azért, eltekintve a „Trapezunti herecegnő”-től, általánosságban mondhatjuk is, hogy ily precíz operet-előadást tölük még nem is láttunk.

Vasárnap, május 30-án, a szezőnban másodszer „Gyimesi vadvirág” Géczy István népsziműve, telt ház előtt. — A darabról felesleges véleményt adni, hiszen jószágát ösmeri mindenki nálunk is. — A szereplőkről pedig, kik ma is ugyanazok voltak, mint a bemutató estén, csak kedvezően nyilatkozhatunk. *N. Szigeti* L. (Magdolna) kedves szerepét még kedvesebbé tette játékával. Igazi „vadvirág” volt. — *Galyassy* (Mária) szintén nagyon tetszett. — *Mezei* (Blanka) *Takácsné* (rzse) kis szerepeikben is figyelmet ébresztettek maguk iránt. — *Tiszay* (Törpe Csura) jóízű szerepében ma is páratlan. Alakítása felülmulthatatlan a legselegjobb. *Kalmár* (Imre) kissé szórakozottan játszott, ami miatt leghatasosabb jelenetei is ellapultak. — *Kemény* (Gyurka) igen jól alakított. A „Sirtam

eleget utánad" című dalát pedig olyan igaz érzéssel énekelte, hogy mindnyájunkat megindított. — *Kissné* (Csuráné) a karzatnak nagy örömet szerzett mókázásaival. — *Németh* (Marezi) már megcsógtuk, hogy mindig pompás ábrázolást lássunk tőle, mint láttunk ma is. — *Nádasi* és *Boros* a vőfélyek szerepeiben ma is excelláltak. A jók közé tartoztak *Nagy Vilma* (Fábiánne) és *Kaposi* (Rab Pressner) is.

Csütörtökön, jún. 3-án, búcsúelőadásul Katona József remek drámája „Bánk-Bán” *Bajusz* Andor, *Szunyoghy* Zoltán és *Spillenberg* Barna urak szíves közreműködésével. — A kik kételkedtek az előadás sikerében, bizonyára csalódva s tegyük hozzá, hogy kellemesen csalódva tértek haza, mert nemcsak hogy megállották helyeiket, de úgy képzeltük, hogy a nemes verseny révén olyan pompás alakítást is nyújtottak úgy a műkedvelő urak, mint a többi szereplők hogy mindnyájuknak teljes elismeréssel kell adóznunk. *Bajusz* Andor (Bánk-bán) tőrül megszett szittyá-alak, a ki török, de meg nem hajol; a több mint önézetes férj, sőt büszke kényur, kinek jellemzetes szép játékát, kivált pedig a IV. felvonásban Gertrudissal való pár-jelenetét lelkesen is, hosszasan is tapsolták. — *Nagy Vilma* (Gertrudis) szintén fölülmulta a hozzá kötött igényeket élethű alakításával. — *Molnár* Vilma (Melinda) nagyon jól játszott, aréjátéka pedig meglepően jellemzetes volt. — *Szunyoghy* Zoltán ur (Ottó) szerelem után epedő, hálás szerepét bravúrral töltötte be. — ifj. *Spillenberg* Barna ur (Biberach) mindvégig simán és nagyon ügyesen mozgott szerepkörében, elvégző jelenetét pedig nagyon hatásosan deklamálta. — *Kalmár* (Petur-bán) meglepően jó volt. Igazán oly jól játszott, hogy bővebben is megérdemelte volna játékáért a tapsokat. — *Kemény* (II. Endre) rövidke szerepében is tipikus volt. — *Kaposi* (Mikhal-bán) ma különösen elemében volt. — *Mezei* (Tiborc) — *Kendi* (Szióra) — *Nádasi* (Solom) — *Mátrai* (Miskabán) — *Boros* (Simon-bán) mindnyájan emberül töltötték be szerepeiket. Szóval mintha fokozott igyekezettel mindnyájan azt akarták volna, hogy az utolsó előadásnál kitegyenek magokért. Pompás, élvezetes estét szereztek kitűnő játékukkal. Eg velük — a viszontlátásra!

a + b.

Különfélék.

— **T. olvasóinknak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!**

— **Személyi hírek.** A homonnai polgári és felső kereskedelmi iskolához minisiteri biztosul az érettségi vizsgálatokra *Zorn* Vilmos dr. kassai jogakadémiai tanár küldetett ki. — A s.-pataki főiskola Ujhelybe *Erős* Károly IV. éves hitanhalgatót küldötte pünkösdi ünnepi követül.

— **Főigazgatói látogatás.** *Géresi* Kálmán debreczeni tankerületi főigazgató május 31 és június 1—2 napjain járt Sárospatakon a ref. főigazgatói megvizsgálására s a látottak felett elismerését fejezte ki.

— **Az ujhelyi apácák** kolostorával kapcsolatos elemi és felső leányiskolák termei évről-évre szűkebbeknek bizonyulván a helyből és vidékről tömegesen jelenkező növendékek befogadására: amit régen terveztek, hozzáfogtak a kolostor-épületnek megnagyobbításához. Az apácák kolostorát keleti irányban új épületszárnyal toldják meg, melynek földszintjén és emeleti részen két-két tágas tanterem s azok mellett még a földszinten a kisdudó-terem, e fölött pedig a kisebbszerű templomnak is beillő kápolna foglal helyet. Az új épületszárny, beleértve a kápolna-berendezést is, cc. 25,000 ftba kerül, melynek építésével a *Szunyoghy* Dezső m. kir. műszaki tanácsos, igen tisztelt barátunk elnöksége alatt tárgyalt szakbizottság, igen szerencsésen választva a pályázók közül, *Zombory* János ujhelyi építész-vállalkozó t. polgártársunkat bizta meg. Az építkezést már teljes erővel megkezdették, mert az új szárnynak még a f. évi szept. 1-re készen s rendben kell lennie.

— **Üdvözlő sürgöny-feliratok.** Tokajból írják nekünk: Tokaj és vidékének szabadelvű polgársága igaz népes pártgyűléséből s abból az alkalomból, hogy az országos kormány a katonai nevelő- és tisztképző intézetekre vonatkozó törvényjavaslatot öfelsege a király előzetes hozzájárulása után benyújtotta, — úgy *Bánffy* Dezső báró minisiterelnökhöz, mint *Fehérváry* Géza br. honvédelmi minisiterhez üdvözlő sürgöny-feliratokat menesztett és őket, hálás elismeréssel a megalkotott törvényjavaslatokért, törhetetlen bizalmáról és hűségéről továbbra is biztosította.

— **A „Jó sziv” egyesület** elnöke, *Tisza* Kálmáné öccsiája, tegnap érkezett levelében értesítette főispánunk öméltóságát, hogy a mádi árvizkárosultaknak 300 ftnyi segédelmet utalványozott.

— **A mádi vizkárosultak** javára e hét folyamán 4 koronát kaptunk *Sebeők* Antal dr. től Szatmárról. Eddigi gyűjtésünk eredménye 14 korona. **A kiadóhivatal.**

— **A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyesülete** holnap, 1897. június hó 7-én, azaz pünkösöd másodnapján, részben a nyomorba jutott mádi vizkárosultak javára a „Torzsás”-on zártkörű nyári mulatságot rendez. Belépő-díj: személy-jegy 1 frt, család-jegy 1 frt 50 kr. Tekintettel a jótékony célra: felülfizetések köszönettel fogadhatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jó ételekről és italokról *Jakubso* József gondoskodik. Kivonulás testületileg zenekísérettel a „Torzsás”-ra d. u. 1 órakor. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, szíveskedjenek eziránt az egyesület elnökségéhez fordulni. — A minden tekintetben sikerültnek ígérkező mulatságra felhívjuk a zöldben mulatni vágyók b. figyelmét annyival is inkább, mivel pünkösöd másodnapja különben is a kirándulások napja lévén, itt mindenki kénye-kedve szerint mulathat.

— **Uszóház építése.** Az ujhelyi koresolyázó tér mellett lévő ugynevezett „uszoda” építése serényen halad előre s kilátás van arra, hogy négy-öt hét lefolyása alatt készen is lesz. A nálunk közegészségi szükségletet pótló eme uszóház tudvalevően részvénytársaság tulajdona.

— **Fiatl gézenguz.** Még alig mult tizenkét esztendő Mozdó Mihály ujhelyi ács János nevű fia, már is mint megrögzött tolvaj ismeretes a rendőrség előtt, mert már több mint két év óta üzi ezt a mesterséget, ahelyett hogy iskolába járt volna. És nem is közönséges módon követi a lopásokat, hanem betöréssel. Ilyen büntett és több apróbb lopás miatt állott legutóbb is a rendőrség előtt, ahonnan valószínűleg az aszódi javító intézetbe fogják juttatni. A gondatlan apa ellen szintén megindították az eljárást.

— **Időjárás.** A szárazság Ujhelyben és környékén maholnap, ha jó esőt nem kapunk, elemi csapásként fenyeget. Medárd-napja küldje el pünkösdi ajándékul mezei gazdáinknak azt, amire legfőbb szükségünk van: az alkalmas esőt!

— **Elgázolás.** A minap *Koleszár* Péter végardói földműves lovas szekerevel a Kossuth-utcaán vigyázatlan hajtás miatt elgázolta *Puterka* Andrásné három éves fiúgyermekét, aki egyik lábán szenvedett súlyos sérülést. *Koleszárt* a rendőrség feljelentette.

— **Tanulóifjak kirándulása.** A sárospataki ref. főgimnázium VIII. osztályának 14 növendéke május 26-án délelőtt *Kiss* Elek és *Csontos* József tanárok vezetése alatt kirándulást tett Ujhelybe, hol is a szivargyárat és a m. kir. államvasutak gépjavitó műhelyét szemléltek meg.

— **A „szeretlek” huszonnégy nyelven.** Egy eladó szép leányka kértére huszonnégy élő és holt nyelven kikerestük ezt a szót: „szeretlek.” Ime: olaszul, spanyolul és portugálul egyformán: *amo*. Görögül: *abhágó*. Németül: *ich liebe dich*. Oroszul: *livublion*. Franciául: *j'aime*. Angolul: *I love*. Holland nyelven: *ic mauk*. Dánul: *jog elskér*. Svédül: *jogalskér*. Lengyelül: *kocham*. Bask nyelven: *maitszendet*. Törökül: *i sére orum*. Arabul (Algirban) *nekebb*. Arabul (Egyiptomban): *nefol*. Perzsául: *drust daram*. Örményül: *gesirem*. Hindostául: *maid boita*. Kamenbetschi nyelven: *the tie o'ng*. Chinai nyelven: *a ne hi bonam*. Japánul: *woatokusi wa suki masu*. Wolof nyelven: *sopra na*. Volapük nyelven: *lo fob*. — Nos, kedves szépem, önikének melyik „szeretlek” tetszenék a legjobban?

— **Kiadó** az *Andrássy*-utcában egy három szoba, konyha és hozzátartozó melléképületekből álló uri lakás. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

— **Hitelszövetkezet alakítása.** *Bodrog-Szerdahely*ről jelentik nekünk: Régóta vajudik a B.-Szerdahely és vidéke számára megalakítandó „hitelszövetkezet” ügye. Nem is lett volna tán belőle semmi, ha a gondviselés lelkes embert nem állít a dolog élére. *Mailáth* József gróf személyében, akit a részvétlenség nem hangozt le, sőt példás türelemmel, mélyreható pedagógiai tapintattal és ami fő, nem is eredménytelenül buzdította a népet, hogy lépjen be a hitelszövetkezetbe, amely intézmény egyes-egyedül a nép anyagi boldogulásának jól fel-fogott érdekét célozza. Az eredmény pedig az, hogy a hitelszövetkezet május 30-án, az alakuló gyűlésen 71 egyénnel s 102 üzletrésszel nálunk is megalakult. *Vécsy* Sándor br. v. b. t. t. öngyméltósága ingyen helyiséget adott a szövetkezetnek. — A „B.-Szerdahely és vidéke közs. hitelszövetkezet”-nek szervezésével *Kiss* József rk. segédlelkész, a perbenyiki gróf káplánja foglalkozik, mint az „orsz. központi hitelszövetkezet” kiküldöttje. Ó a perbenyiki hasonlóintézetnek is egyik lelkes tisztviselője, mely

intézet 300 résztvevővel ma már 30,000, azaz harmincezer forintnyi tőkével rendelkezik. Kívánjuk neki, hogy ügybuzgóságát nálunk is teljes siker koronázza! r. [.]

— **Eladó** tiszta faj *Bramaputra* tyuktojás darabja 5 krért. Hol? megmondja a lap kiadója.

— **Időjóslat június 6-ára.** Változó felhőzet, helyenként esapadék, zivatarok, hősüllyedés.

— **Lapunk mai számát** a német gazdákat fogadó nagybizottság elnöksége 153 példányban emlékül a zempléni kirándulásban részt vett a német gazdáknak megküldetvén: eladásra szánt példányokkal a jelen számból magán-vevőinknek már nem szolgálhatunk. — **A kiadóhivatal.**

Henneberg-selyem

csikis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — sima, csikos, kocázott, mintázott, damaszolt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak ez évi jún. (6-ik) füzetét két és 1/3 ivnyi terjedelemben a következő tartalommal jelent meg: 1. „*Kalizer*” szónyomozása és „*Patakvár*” 1291—1321. közt. I. *Irta: Réthy* Pál. — 2. A tolesvai Bónis-család őseiről. (4. folytatás.) *Irta: Komáromy* András dr. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (19. folytatás.) Fordította: *Matolai* Etele. — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (19. folyt.) Ford. *Kapás* L. Aurél. — 5. *Szirmay* András naplója. (16. folyt.) Közli: *Karsa* Ferenc. — 6. Adatok a Zemplén-vármegyei br. *Sennyey*-család történetéhez. (6. folyt.) *Irta: Lojda* József. — 7. A görög-katolikusok Zemplén-vármegyében. (7-ik folyt.) *Irta: Polvánszky* Gyula. — 8. Egy husszita-émlék K.-Azarban. *Irta: Péter* Mihály. — **Levelésládá:** 9. Egy adat Csicsva vára történetéhez. Közli: *Szerdahelyi* István. — 10. Szent-Iványi Jánosnak egy záloglevele 1711-ből. Közli: *Doby* Antal. — 11. Tarczai város törvényei 1606-ból (7. folyt.) Közli: *Hubay* Kálmán. — 12. Hegyaljai városok statutumai. (10. folyt.) Közli: *Fodor* Jenő. — **Tárca:** 13. A Messzilátó. Néprege után *Irta: Fischer* Armin. — 14. A szerkesztő póstája. — Az „*Adalékok*” előfizetése (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr.

A „Zemplén” kiadóhivatala.

Uj gyorsírási tankönyv. Az Egyetemi Kör két fiatal tagja, *Láng* Béla és *Gunya* Béla, okl. gyorsírás-tanárok fejlődésnek indult gyorsírási szakirodalmunkat újabb és a lehető legjobb tankönyvvel gazdagították. Könyvüket átlapoztatván, úgy vettük észre, hogy a hol csak lehet, szakítottak az általános elmélettel és konkrét szabályokat adnak; a szabályok begyakorlására tisztán odavágó szópéldákat nyújtanak s csak bizonyos fokon tul kezdik alkalmazni a szétágazóbb szabályok ismeretét föltételező mondatgyakorlatokat. De van a munkának más kiválósága is: nyelvezete szabatos és könnyen érthető, autogramja rendkívül finom s az egész könyv terjedelme nem több, mint 32 oldal. Hozzáteve még, hogy bolti ára vajmi csekély (1 korona), jó lelkiismerettel ajánljuk mindazoknak, a kik tanulni avagy tanítani akarják a *Gablersberger*-*Markovits*-féle gyorsírást. A könyv kapható az egyik szerzőnél, *Gunya* Bélánál (Budapest, Agárbank, Erzsébettér).

A „Zenélő Magyarország” június elsei XI. füzeté kedves meglepetést hoz a zongorázó közönségnek. E füzet tartalmazza: I. *Gőre* Gábor lepéndi bíró ur nótáját „*Billeggyünk*, és *Ballaggyunk*” címen, mint *Ivánfy* Iván legsikerültebb szerzeményét. II. Az összes bel és külföldi katona zenekarok szenzációs ujdonságát. *Blom* Ferenc „*A virágok suttogása*” című valzer-indylljét. III. *Fvon* Ch-nak a katona és népzenekezők által a legutóbbi farsang alatt mindenütt játszott „*Souvenir de Spa*” rezső polkáját. Ily gazdag választékát adja a legjobb zenemű ujdonságoknak a „*Zenélő Magyarország*” minden egyes füzeté, mely zenemű folyóirat ma már a legnevesebb zeneszerzőink legelőkelőbb gárdáját csoportosítja maga köré. Minden füzet 10—10 oldal zenét ad. Egy — egy füzet ára bérmentes küldéssel 22 kr. Hat ilyen füzet képez egy nevezetű folyóiratot 60 oldal zenével 1 frt. Előfizethetni a „*Zenélő Magyarország*” kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery utca 62 a honnan megismerésre mutatóvanszámot bérkinek ingyen és bérmentve küldenek.

Kellemes nyári üdülést kíván most minden ember. Nem esoda, hisz a létért való

szakadatlan küzdelem tönkre teszi a legszilárdabb idegzetet is. A „Képes Családi Lapok” kiadótulajdonosa Bártfa-fürdőben egy minden kényelemmel ellátott szállót építtetett, mely ugy kényelmes berendezése, mint délnek fekvő szobái által évről-évre jobban vonzza a közönséget. Az „Otthon” című szálló közel van a sétáthez, közel a fürdőhöz. A szobáknak kiváló előnye a legpontosabb kiszolgálás és olcsó ár. A szállóval szemben van *Takács János* „Otthon” című jó hírnevű vendéglője, mely izletes ételleivel s italaival, nem kevésbé szolid ár és pontos, gyors kiszolgálásával nagy mértékben hozzá járul az „Otthon” szálló kényelmének emeléséhez. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy miután a szállót a közönség nagyon igénybe veszi, jól teszi ha már most előjegyznek a bérbe venni szándékozott szobákra — Evégből forduljanak egyenesen a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalához (Bpest, Vadász-utca 14 szám) vagy pedig az „Otthon” üzletvezetőségéhez Bártfa-fürdőben.

Magyarország szétdarabolásának története. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tiz kötetes nagy munkának ötödik kötetéből most jelentek meg az első (107., 108.) füzetek, a melyeket nyomban követnek a többi füzetek és az egész kötet alig két hónap alatt be lesz fejezve. A kötet címe „Magyarország három részre oszlásának története. 1526—1608.” Irta *Acsády Ignác*. Ez az ötödik kötet Magyarország történetének legszomorúbb korszakát tárgyalja, *Acsády Ignác* dr. remek történetírói tollából előadva Magyarország szétdarabolásának, három részre oszlásának, a nehéz megpróbáltatásokkal, romboló állami katasztrófákkal, a gyászszal, pusztulással, vérontásokkal és nemzeti szenvedétségekkel csordultig telt korszak történetét, mely az 1526-iki mohácsi vérsztől 1608-ig terjed. Ezekhez a füzetekhez is a legszebb műmellékletek és érdekes szövegek vannak csatolva. — Így „Magyar főúri viselet a XVI. század második felében” remek színyomat *Jost Amannak*, *Miksa királynak* 1670-iki nürnbergi bevonulását ábrázoló festményéről; „Buda és Pest ostroma 1542-ben”; *Enea Vizo* egykoru rézmetszete *Bubics Zsigmond* gyűjteményében; „Párviadal magyar hadnagy és török bég között”; XVI. századi rézmetszet *Ernszt Lajos* gyűjteményéből; „*Heltai Gáspár* krónikájának címlapja, stb. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. —

Egyesületi élet.

A Bodrogközi Tiszaszabályozó társulat választmánya f. hó 1-én K.-Helmeczen ülést tartott, hol *Mailáth József* gr. társ. elnök emlékeztetett meg kegyeltes szavakkal néh. *Ulrich Vilmos* választmányi tagról, ki a társulatnak egyik oszlopos tagja volt.

Az emlékbeszéd így szól:

T. választmány!

Mindnyájunk részéről egyformán átértett kegyeletet kell lerónom egy oly férfi emléke iránt, ki a társulat választmányának nemesak legregibb tagja, de valóban disze volt; *Ulrich Vilmosról* akarok t. választmány röviden megemlékezni, ki hogy nines köztünk, mindnyáján sok ideig meg fogjuk érezni. — Nem méltatom őt, mint gazdát, ki családunkat szaktudományának erejével s páratlan hűségével egy emberöltőn át híven szolgálta, hisz ezt én érzem át legjobban.

Hogy a magánéletben úgy családja, mint embertársai iránt mindenkor a legjobb indulat vezérelte, tudják és érzik ezt mindazok, kik vele érintkeztek.

Emberben az alapos tájékozottsággal párosult kötelességtudás nem ritka dolog, de ő benne ez az erény oly páratlanul jutott kifejezésre, hogy amely téren működését kifejtette, ott mindig a legelső között találták őt.

Ilyen volt ő a Tiszaszabályozás ügyében is; már ifju korában tagjává válván társulatunk választmányának s részt vevén elejétől kezdve a szabályozás ügyének előmozdítását célzó mindennemű mozgalomban, oly ösmeretköre volt különösen a Bogrogköz szabályozásának ügyében, hogy az ő közreműködése nélkül fontosabb dolgokat elintézni nem is lehetett; mióta a társulat fenáll, nem volt ideiglenes, vagy állandó bizottság, melynek legtevékenyebb tagja nem ő lett volna.

A társulat pénzügyeinek is ő volt legkiválóbb óra minden időkben s csak oly létesítmények végrehajtásának volt barátja, melyek az azok költségeivel arányban álló hasznót biztosítják; — ily esetekben pedig, s ez volt legkiválóbb tulajdonsága, kellő érvekkal ragyogó szavát hallatni soha el nem mulasztotta.

Mindez annak a példás kötelességérzetnek a kifogása volt, mely őt élte utolsó napjaiban is munkára készítette; hisz a t. választ-

mány tagjai közül is ketten velem együtt tanúi voltak annak, midőn halála előtt 2 héttel, leronesolt testtel, de a nála megszokott lelki erővel f. é. február 18-án a társulati számadásokat vizsgálta s ennek befejezése előtt a tölem már előbb megkapott szabadságát igénybe venni nem akarta; pedig már akkor érezte s kifejezést is adott annak, hogy ez neki a társulatnál utolsó funkciója.

Es ő elköltözött közülünk t. választmány s azt hiszem, mindnyájan érezzük, hogy nem mindennapi embert vesztettünk el benne. Legnehezebb munkáinkban legkitartóbb társunkat, a társulatnak bizony gyakran felmerült bajaiban, leghívebb barátját fájlaljuk az ő elhunytaban s hosszú ideig valóban üresnek fogjuk találni azt a helyet, melyet ő közöttünk elfoglalt!

Temetésén impozáns módon nyilvánult a közrészvétel minden oldalról s a társulat, nehány választmányi tag, számos birtokos s az összes alkalmazottak megjelenése s a saját körében nevezetes férfi emlékéhez méltó koszorúknak a ravatalra lett helyezése s a halálesetről szóló külön értesítés kiadásával is megtette azt, amit akkor tennie kellett.

Az idő vas foga azonban, különösen egy újabb nemzedék előtt, az ő emlékezetét is meg fogja halványítani, de mi t. választmány kötelességünknek tartuk azt ellensúlyozni s fejezzük ki jegyzőkönyvileg legbensőbb kegyeletünket elhunyt tagtársunk emléke iránt s tudassuk egyidejűleg a gyászoló családdal mely részvétünket.

A választmány ülésének tárgysorozatából főlemlijük, hogy az elnök a töltésemelési munkálatokat — a kevésbé sürgős felső-bodrogi töltések egy részének kivételével — a vállalkozó teljesen befejezte s *Paksy József* kerületi felügyelő már a felülvizsgálatot is megejtette; be van fejezve a nagyobb építkezések közül a f. bereczkii gőszivattyu-telep és szilip s jelentéktelen hiányokkal az ide vezető karsca-bereczkii csatorna is. A választmány kebeléből alakult építési bizottság megbízásából a társulati elnök megkötötte a szerződést a karádi és Török-éri gőszivattyu-telepeknek felépítésére is, úgy, hogy a *Schlick* és *Nicholson* társvállalkozó gépgyárak tartoznak ezeket a munkálatokat üzemképes állapotban jövő 1898. február végéig átadni. Ezekről a szivattyu-telepeknek működésétől annál is inkább remélhető hasznos eredmény, mert az az érdekelttség, mely a már működésben volt f. bereczkii szivattyu utján a f. évi belvizektől megszabadult, fényes tanúságot tehet az elvitatathatatlanság tényekről; legnagyobb gondját képezte az építési bizottságnak, ez újabb telepek s egyéb építkezések költségeinek olyképpen leendő előteremtése, hogy az az érdekelttségre tényleges megterhelhetéssel ne járjon; ez sikerülni is fog, miután a már megszavazva lévő 500,000 ftból jelenleg 350,000 ft. földhitelezési kölcsönt úgy vesz fel a társulat, hogy kivetés mellőzésével, az adóvisszatérítmenyek azt a részét köti le az annuitások fizetésére, mely 1896. év végéig az inséges költsön törlesztésére volt lefogyva.

Egyéb nevezetes intézkedések: 1. hogy az u. n. Latorcza-ügyben egy osztályozó bizottság a helyszínén legközelebb megkezdí működését; 2. hogy a szabályozás folytán terményzövő vált, de a földadó kataszteri munkálatokban még nem osztályozott területek új osztályozása fog eszközöltetni s ezekhez a munkálatokhoz a társulat részéről *Meczner Gyula* választmányi tag és *Révy G. Viktor* főmérnök küldetett ki; 3. *Dókus Gyula* vmányi tag indítványát, hogy a f. bereczkii szivattyutelep *Mailáth József* társ. elnök emlékére „József”-telepnek, a karádi és Török-éri felépítendő telepek pedig *Széchenyi István* gr. és *Sennyei Pál* br. emlékére „István”-és „Pál”-telepeknek nevezessenek, a választmány közhelyesséssel elfogadta.

A folyó 1897. évre megállapított munkaprogram következő:

1. a már megkezdett munkálatok befejezése;
2. a Karsca-ér szahályozása, a radi csatorna középső szakaszának kiásatása; csatornák mélyítése és bővítése;
3. telefon-hálózat kiegészítése, hidak, tiltók, őrlakok építése;
4. kisajátítások rendezése;
5. Latorcza-töltések kiépítése; stb.

r. l.

Tanügy.

A varannai államilag segélyezett iskola becsukva! Ez intézet, írja levelezőnk, mely a Krajnyán 20 év óta becsülettel teljesíti kulturmissióját, anyagi segedelem hiányában a jövő évben nem nyílik meg. A tegnapelőtt tartott isk. széki gyűlés ugyanis egyhangulag kimondta, hogy mandátumát a tanév végéig viseli csak s lemondását a városi eljárásnak beadta. Négy éve

ugyanis a legkompetensebb helyről jött biztatás folytán várja az intézet államosítását, ugyanany nyiszor mellőztetett s újabb meg újabb feltételek teljesítésére utaltatott. Ma végül bekövetkezett az időpont, midőn a tanítói fizetéseket nem képes többé teljesíteni, s az államosítás még egy évvel tovább tolatott. Az iskolaszék tehát, végtelen fájdalommal bár, kénytelen lesz az intézetet becsukni!

Kérelem.

Knopfler Sándor tanító ur a mult évben az iskolaszék megbízásából megírván a helybeli „statusquo” izr. hitközség iskolájának történetét, ahhoz az iskolaszék egy kérelmet csatolt, melyben kifejezést adott annak a reményének, hogy az iskola volt növendékei tehetségeikhez képest az iskola fejlesztése érdekében áldozatot is hozni szivesek lesznek s a létesítendő „millennárius könyvtár-alap” hoz némi adománnyal fognak járulni.

Az eddig begyűlt és az ezután beküldendő pénzeket az iskola ezidei *Ertesítőjé*-ben és a *Zemplén*-ben fogjuk nyuagtatni.

Felkérem tehát azokat, kik hajlandók e nemes célhoz járulni, szivesek legyenek adományukat mentülelőbb hozzám beküldeni.

Sátoralja-Ujhely, 1897. június hó 4-én.

Rosenberg Bernát dr.
iskolai igazgató.

Értesítés. A helybeli róm kat. főgimnáziumban mint az igazgatóság közli velünk a magánvizsgálatok f. hó 11 és 12-én fognak megtartatni. A rendes évvégi vizsgálatok 14-én kezdődnek. A szóbeli érettségi vizsgálatok ugyancsak e hó 22, 23 és 24-én lesznek.

A sárospataki ref. főgimnáziumban

az I—VII. osztálynak tanévet záró vizsgálatát f. hó 21—24. napján tartatnak meg, és pedig a következő sorrendben:

Hétfőn, jun. 21. I. osztály: d. e. vallástan, d. u. magyar nyelvtan; II. o. d. e. ének, d. u. mértani rajz; III. o. d. e. mértani rajz, d. u. latin; IV. o. d. e. számtan, d. u. történet; V. o. d. e. magyar ny., d. u. természetrajz; VI. o. d. e. német ny., d. u. görög ny.; VII. o. d. e. görög ny., d. u. szám.

Kedden, jun. 22. I. o. d. e. latin ny., d. u. mértani rajz; II. o. d. e. számtan, d. u. latin ny.; III. o. d. e. ének, vallástan, d. u. számtan; IV. o. d. e. mértani rajz, d. u. ének, vallástan; V. o. d. e. görög ny., d. u. történet; VI. o. d. e. természetrajz, d. u. számtan; VII. o. d. e. német ny., d. u. magyar ny.

Szerdán, jun. 23. I. o. d. e. ének, d. u. földrajz; II. o. d. e. földrajz; III. o. d. e. német ny., d. u. magyar ny.; IV. o. d. e. magyar ny., d. u. latin ny.; V. o. d. e. vallástan, d. u. német ny.; VI. o. d. e. történet, d. u. vallástan; VII. o. d. e. latin ny., d. u. történet.

Csütörtökön, jun. 24. I. o. d. e. számtan; II. o. d. e. vallástan, d. u. magyar ny.; III. o. d. e. földrajz, d. u. történet; IV. o. d. e. német ny., d. u. természetrajz; V. o. d. e. latin ny., d. u. számtan; VI. o. d. e. magyar ny., d. u. latin ny.; VII. o. d. e. természettan, d. u. vallástan.

Mi is szolgáljon a szülőknek és tanügybarátoknak szives mihez tartásul.

CSARNOK.

Magyar vizit.

S.-A.-Ujhely, május 31.

Most, hogy német gazdák jártak,
S a magyarok kaput tártak,
Magyar vizit jut eszembe . . .
Somszéd bíróval*) az eset
Bécs városában így esett:

Vadnay és *Timár* koma
Pénzért küldettek, de hova?
Bécsbe, — most már 60 éve. —
Egy gyékény-ernyős szekeren
Utaztak két hétig ketten.

De nem mentek üres kézzel . . .
S így egy Hófráth jó ebédde
Ellátta őket szivesen.
Tokaji bort innen vittek,
Éttek-ittak, enyelegetek. . .

Vadnay tudott németül,
Timár csak magyarul, csehül,
De azért a viccet szórta . . .
— A Hófráthné nem értette,
Pedig *Timárt* megszerette.

S így kiáltott fel rangosan:
„Schade das ich nicht versteh'n kann,

*) S.-Patakról szól az ének.

Szerk.

Alapi
zárzan
magab
bizalon
sító na
nak fe
ben nö
ben pe
A „Sta
1895. é
deczen
külön
a társ
vert, h
ország
vajmi
tudta t
22.847
1896-ik
10-én t
felek e
Az 189
összeg
utasít
állítat
koron
dódo
lezete
390,91
adatok
esőnök
és rész
1.173,7
kakra
kamat
pénzbe
összes
töke
elism
összes
szám
95.198
323.43
összes
nyeké
375.76
ségok
159.38
díjlev
végén

Sát

t6 gr
cílgr
Abaj
Rozs
Marh
Borju
Bárju
Serté
Szalo
Páter
Öntő
Szapp
Egy
»
»
Serté
Liszt
»
Bors
»
Lenc
»

1092

kiad
tétel
értő
tájé

Dieser liebenswürdiger mann! ...
Mit mond koma? — szólott oda
Timár s magát rendbe hozta ...

Egyet-kettőt köhögésélve,
Midőn a német menyecske
A asztalnál ment mellette,
„Compliment”-et akart tenni,
Kézszel-lábbal megértetni,

Meglapogatta a vállát,
„Gutí Fleisch” (elszólta magát)
S ezzel német tudományát
Kitálalta az úrnőnek ...
(S ez kacsint a hizelgőnek!)

No lett erre nagy nevetés! ...
Nem lehetett benne sértés,
Mert a Hófráth otthon vala ...
De a Hófráth távozása
Sem hozott vón' bajt a házra.

Id. Bajusz József.

Közgazdaság.

„STAR” Életbiztosító-Társaság, London.
Alapított 1843-ik évben. A „Star” 1896-ik évi zárszámlája, mely a társaság 53-ik évi összületét foglalja magában, ujjlag igazolja, mennyire jogosult azon kiváló bizalom, melyet a társaság úgy szakkörökben, mint a biztosító nagy közönség körében világszerte élvez. A társaság-nak fennálló biztosítási állaga és tartalékai óriási mértékben növekedtek, tökéletes elhelyezése biztonság tekintetében pedig a legszigorúbb követelményeknek is megfelel. A „Star” magyarországi képviselősege, mely működését 1895. év április havában kezdte meg, az első, 1896. decemberig terjedő és a magyarországi üzletről szóló külön mérlegét is közzétette, mely fényesen tanúsítja, hogy a társaság Magyarországon nem csupán erős gyökeret vert, hanem zajos reklámot mellőzve vezetősége, a magyarországi üzletet a társaság néve — ami e szakmában vajmi ritka eset — már az első évben jövedelmezővé tudta tenni, amennyiben 324.889 korona díjbevétel mellett 22.847 korona nyereséget mutat fel. Az előttünk fekvő 1896-ik évi jelentésből, mely a társaságnak 1897. március 10-én tartott közgyűlésén a részvényesek és biztosított felek elé terjesztett, következő adatokat emeljük ki: Az 1896-ik évben 7522 biztosítási ajánlat 66.338.725 korona összegről nyújtott be, melyek közül 1434 részben visszautasított, részben még el nem intéztetett. 6088 kötvény allított ki 51.094.835 korona összegről, melyekért 1.975.199 korona bevételzetetett első évi díj fejében. Azonnal kezdődő 35.652 korona életjáradékért 323.430 korona bevételzetetett. Az érvényben levő biztosítások összege 390.917.450 koronára rug. A mérleg-számla következő adatokat tünteti fel: Vagyon: Jelzálogok 27.763.389, kölcsönök kötvényekre 6.285.714, állampapírok, elsőbbségek és részvények 53.947.319, biztosítékok 1.043.187, ingatlanok 1.173.725, telekárjádékok 1.957.628, kölcsönök életjáradékra 2.858.382, külvív kamatok 162.711, összegyűjtött kamatok 1.245.764, külvív díjkövetelések 4.662.749, készpénzben bankoknál 2.096.250, pénztári készlet 139.580, összesen 103.336.398 korona. *Teher:* Befizetett részvény-össze 125.000, biztosítási és életjáradék-alap 101.868.467, ellismert de még ki nem fizetett követelések 1.342.931, összesen 103.336.398 korona. *A nyereség- és veszteség-számla adatai:* Bevétel: Biztosítási alap az év elején 95.168.366, díjbevétel 12.533.518, bevétel életjáradékért 323.431, kamatok és osztalékok 3.746.406, illetékek 7694, összesen 111.779.425 korona. *Kiadások:* Esedékes kötvényekért 6.289.649, visszaváltások 553.262, életjáradékok 375.760, jutalékok 1.457.199, igazgatósági és kezelési költségek 689.898, orvosi tiszteletdíjak 140.583, jövedelmi adó 159.396, készpénz-osztalékok a részvényeseknek 6250, díjlevonások osztalék fejében 114.451, biztosítási alap 1896. végén 101.993.467, összesen 111.776.415 korona.

Sátoralja-Ujhelyi piac. 1897. június 4.

	I. o.		II. o.			I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr
66 gr. zsemlye	—	2	—	—	Paszuly 100	4	50	4	20
Álgramonkint	—	—	—	—	„ „ „	—	8	—	06
Abajdóc-kenyér	—	10	—	9	Szaltszilva 100 l.	24	—	22	—
Rozs-kenyér	—	9	—	8	„ „ „	—	26	—	—
Marhahús	—	48	—	44	Örlött dara 100	18	—	16	—
Borjúbús	—	52	—	48	„ „ „	—	20	—	18
Báránbús	—	—	—	—	Tatárka 100 liter	—	—	—	—
Sertésbús	—	52	—	48	„ „ „	—	20	—	16
Szalonna	—	60	—	60	Burgonya 100 liter	1	40	1	20
Pátenz gyertya	—	56	—	—	Életneműek:				
Öntött gyertya	—	46	—	—	Buza 1 mmáza	7	60	7	40
Szappan	—	24	—	—	„ „ „	—	—	—	—
Egy tojás	—	2	—	—	Kétszeres 1 mm.	—	—	—	—
„ kiló mák	—	28	—	24	Rozs 1 mmáza	6	00	5	80
„ vaj	—	60	—	56	Malátáarpa 1 mm.	—	—	—	—
Sertészsir	—	76	—	70	Árpa 1 mm.	4	60	4	00
Liszt 100 kiló	15	20	—	18	Zab 1 mm.	5	40	5	25
„ „ „	—	16	—	16	Kása 1 mm.	10	—	9	—
Borsó 100 kiló	16	15	—	15	Kukorica 1 mm.	4	00	3	80
„ „ „	—	22	—	20	Spiritusz 1 liter	—	60	—	—
Lencse 100 „	12	8	—	8	„ á 100 Tralles	—	—	—	—
„ „ „	—	14	—	9	Sav. káposzta 1 ko.	—	12	—	10

Vármegyei Hivatalos Rész.

10923. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

10 járási főszolgabíróknak

Hivatkvással a folyó évi 6549. szám alatt kiadott felhívásomra, tudomásul vétel, közhírré tétel, a marha-level kezelők és kirendelt szakértők megfelelő utasítása, illetve az érdekeltek tájékoztatása végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. május 24.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmivélsügyi m. kir. Miniszter 2652/eln. Valamennyi törvényhatóságnak. Folyó évi március hó 24-én 1587/eln. szám alatt kelt rendelettel kapcsolatosan tudomásvétel és közzététel végett értesitem, hogy a cs. kir. belügyminiszter ur folyó évi május hó 13-án 13,672. szám alatt és folyó évi május hó 20-án kezdődő érvényességgel a következő intézkedéseket léptette életbe: **Magyarországot illetőleg: I. ragadós tüdőlob miatt a szarvasmarhák Ausztriába való bevitelére Magyarországot következő törvényhatóságainak területéről tilos:** a) **Vármegyék:** Arva, Liptó, Nógrád, Nyitra, Pozsony (Csallóköz sziget területének kivételével) Szepes és Trencsén. b) **Városok:** Pozsony. Ezen törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák mindazonáltal a bécs-szt.-márki csütörtöki és szombati veszteg vásárokat azonnali levágás elzárattából bevitelük az 1896. évi július hó 23-án 48,110. szám alatt kelt körrendeletben (a 477. sz. Allategészségügyi Ertesítőben) közölt feltételek mellett. — **II. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok és kecskék) Ausztriába való bevitelére Magyarországot következő törvényhatóságainak területéről tilos:** a) **Vármegyék:** Bars és Nógrád. b) **Városok:** Selmece-, Bélabánya. A ragadós száj- és körömfájás miatt az ausztriai forgalomból kitiltott vármegyék járványmentes községeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-szt.-márki vesztegvásárokat az 1896. évi augusztus hó 5-én 48,644. szám alatt kelt itteni körrendeletben (487. számú Allategészségügyi Ertesítőben) foglalt feltételek mellett mindazonáltal továbbra is bevitelük. — **III. Sertésvesz miatt a sertések bevitelére Ausztriába a következő törvényhatóságok területéről tilos:** a) **Vármegyék:** Abauj-Torna, Arad, Bács-Bodrogh, Békés, Bereg, Bihar, Gömör-Kishont, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Szabolcs, Szatmár, Szeben, Szilág, Temes, Torda-Aranyos, Torontál, Ung, Zala és Zemplén. b) **Városok:** Arad, Debreczen, Keeskemét, Kolozsvár, Pancsova, Sopron, Szabadka, Szeged, Ujvidék és Zombor. — **B) Horvát-Szlavonországot illetőleg I. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok és kecskék) bevitelére Ausztriába Horvát-Szlavonországot következő törvényhatóságainak területéről tilos:** a) **Vármegyék:** Zágráb és az ezen vármegye által körülvelt városok. b) **Városok:** A ragadós száj- és körömfájás miatt az ausztriai forgalomból kitiltott fentebbi vármegyék járványmentes községeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-szt.-márki vesztegvásárokat az 1896. évi augusztus hó 5-én 48,644. szám alatt kelt itteni körrendeletben (487. számú Allategészségügyi Ertesítőben) foglalt feltételek mellett mindazonáltal továbbra is bevitelük. — **II. Sertésvesz miatt a sertések bevitelére a következő törvényhatóságok területéről tilos:** a) **Vármegyék:** Pozsega és Zágráb. b) **Városok:** Bród, Ivanic, Kostajnicza, Petrinje és Sziszek. — Az ausztriai szabad sertésforgalomból akár száj- és körömfájás, akár sertésvesz miatt kitiltott magyarországi és horvát-szlavonországi törvényhatóságok területéről úgy járványmentes, valamint fertőzött községekből, de ily községeken levő járványmentes udvarokból azonnali levágásra szánt sertéseknek minden külön engedély kikérése nélkül a „Productiv Gesellschaft der Wiener Fleischselcher” című szövözetet, valamint Ziegler József, Karlik Alajos, Weber Ferdinand, Hölbing József, Hatringer Engelbert, Wrbecki József bécsi hentesek vágóhidjára vasuton való szállítása az 1896. évi július hó 23-án kelt 48,164. számú körrendeletben (474. sz. Allategészségügyi Ertesítőben) közölt feltételek mellett továbbra is szabad. A leszurt és szétdarabolatlan állapotban levő sertések (sertésbús) bevitelére nézve, továbbá a Magyarország és Horvát-Szlavonországot zár alatt nem álló törvényhatóságainak területéről származó s legalább 120 kiló élő súlylval bíró sertéseknek Ausztriába való bevitelére vonatkozólag az 1897. évi február hó 25-én kiadott 12,962. számú körrendeletben (573. számú Allategészségügyi Ertesítő) foglalt eddigi feltételek továbbra is irányadók. Kelt Budapesten 1897. évi május hó 17-én. A miniszter megbízásából: *Liphay s. k.*

9563. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

A magmeltóságú m. kir. földmivélsügyi miniszter ur f. évi 2311/eln. számú intézvénye folytán tudomásul vétel és közhírrététel végett tudatom, hogy a boszniai és hercegovinai országos kormány f. évi ápril hó 21-én kelt 50457 f. számú hirdetménye szerint a következő intézkedéseket léptette életbe;

I. **Ragadós tüdőlob miatt a szarvasmarhák-nak Boszniába és Hercegovinába való bevitelére**

Nyitra és Szepes vármegyékéből tilos

II. **Ragadós száj és körömfájás** miatt sertéseknek és kérődzőknek (szarvasmarhák, juhok, kecskék) Boszniába és Hercegovinába való bevitelére:

Abauj-Torna, Bars, Békés, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Tolna és Zemplén vármegyék területéről tilos.

III. **Sertésvesz** miatt a sertések bevitelére Boszniába és Hercegovinába Magyarország egész területéről tilos.

Ezzel egyidejűleg a f. évi 8928 számú felhívással kiadott 2186/eln számú földmivélsügyi ministeri rendelet hatályát veszítette.

S.-A.-Ujhely, 1897. május hó 21-én.

Matolai Etele, alispán.

1653. sz.

Zemplén-várm. kir. tanfelügyelőjétől.

A vármegyei t. Tanító urakhoz!

Az alább következő ministeri rendelet tartalmát a t. Tanító urak figyelmébe melegen ajánlom.

S.-A.-Ujhely, 1897. május hó 21-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás- és közokt. m. kir. minisztertől 25.514 szám. Az Erdélyrészi Kárpátgyesület a turistakodás körébe a néptanítókat is óhajtaná bevonnai olyképp, hogy ők egyesületüknek minden anyagi díj fizetése nélkül lehessenek tagjai, díjtalanul kaphassák honismertető „Erdély” című folyóiratukat e mellett az egyesületi tagokul belépő tanítókat utazásoknál kieszközölt kedvezményekben részesíti s rendelkezésükre bocsátja az ország majdnem minden nevezetes pontján rendszeresített turista-szállókat s általában az utazásokra nézve őket vezet, irányítja. Az Erdélyrészi Kárpátgyesület az ügyben hozzáam intézett kérelmére felhivom a tanfelügyelőséget, hogy a tankerületbeli tanítókat a pártfogásra méltó egyesületbe való belépésre buzdítsa annyival is inkább, mivel az egyesület a fentírtintett kedvezmények nyújtásával szemben a tanítóktól egyebet nem kíván, mint azt, hogy a turistáság iránt érdeklődést keltsenek, a nagy-közönséget támogatásra hívják fel, s az egyesületnek a kirándulások rendezésénél és más hazafias feladatok megvalósításában minden anyagi áldozat nélkül segítségére legyenek. — Budapest, 1897. évi május hó 11-én. Vlassics Gyula.

A másolat hitelül:

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

2639/I. 97.

A bodroghközi j. főszolgabírájától.

Körözés.

F. évi Május hó 25-ikén Muncsók Mihály zempléni csikós tulajdonát képező vas deres színű 2 éves kanca csikója, a legelőről eltévedt. Felhivom az illető feltalálót, hogy az állat átadása végett hivatalomba jelentkezzen.

Kir. Helmece, 1897. június hó 2-án.

Dr. Pilissy, szolgabíró.

1257/I. 97. sz.

A homonnai járás főszolgabírájától.

Hirdetmény.

A homonnai hordóhitelesítő hivatal a homonnai, szinai és a sztrókói járáások területére kiterjedő **mérték-hitelesítő** hatáskörrel is felruházttván: értesitem az érdekelt közönséget, hogy ezen hivatal működését f. évi május hó 10-től megkezdette.

Homonnán, 1897. május hó 10-én.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	június 6.	Pünkösöd vasárnap.
Hétfőn,	június 7.	Pünkösöd hétfő.
Kedden,	június 8.	Medárd hv.
Szerdán,	június 9.	Primusz Kánt. †
Csütörtökön,	június 10.	Margit.
Pénteken,	június 11.	Barnabás.
Szombaton,	június 12.	Eksz. János †.

A szerkesztő postája.

Kedves munkatársainknak jó pünkösdi pihenést kívánunk.

Sz. B. Ószinte sajnálatunkra a jelen számról lekésett. Felveszszük a jövő számba.

Bucsdal — „Sutor ne ultra!”

Zs. A. Perényi-féle derék könyv ösmertetésének kézírata már régebben várja nátnak az alkalmat, hogy közöltessék. Egyéb aktualitások miatt a mai számból is kiszorult. Az angol tárca beküldéseért hazafias köszönet. N. N. — Kassa, Holnap d. e. 11-kor. Pehér u. 1.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza,

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

4402/97. szám.

Pályázati hirdetmény.

Miután a Verébgödör dűlőben építeni tervezett gyepmesteri lakás felépítésének biztosítása céljából a félyó évi május 31-ik napjára kitűzött versenytárgyalás vállalkozók hiányában eredménytelen maradt, annál fogva újabb szóbeli nyilvános árlejtési versenytárgyalási határnapul a városháza kis tanácstermébe f. 1897. évi június hó 14-ik napjának délutáni 3 órája tüzetik ki, s arra vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek az előjárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. S.-A.-Ujhely, 1897. június 1-én.

Ujfalussal Endre,
város főbírája.

AZ „ANKER”
élet- és járadékbiztosító-társaság.

Igazgatóság: Magyarországi vezérképviselőség:
Bécs, I., Hoher Markt II. Bpest, VI. Deákter 6. sz.
(Anker-hof.) (Anker-udvar.)

a társaság saját házaiban.
Társasági vagyon 117 millió korona.
Biztosítási állomány 472 „ „
Eddigi kifizetések összege 192 „ „

Megtámadhatlan kötvény.
Múltányos feltételek.
**Hádkötelezeteink biztosítása háboru es-
tére pótdíj nélkül.**

➡ Nagy nyereséymozgások. ➡
➡ Előnyös gyermekbiztosítások. ➡

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, hova ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők, valamint a társaság ügynökei. S.-A.-Ujhelyben; Schön Mór.

195/1897. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1897. évi 2761. p. számú végzése következtében Dr. Kellner Soma ügyvéd által képviselt s.-a.-ujhelyi népbank javára Szász Ábrahám ellen 120 frt, s jár. erejéig 1897. évi április hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 436 frba becsült házi bútorkok, pálinkafőző üst, 1 kézi cséplőgép és 1 szóró rostából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. bíróság 2204/1897. számú végzése folytán 120 frt tőkekövetelés ennek 1895. január hó 22-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 10 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Tokajban Szász Ábrahám lakásán leendő eszközésére 1897. évi június hó 10-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az értékpapírok kivételével az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elclognak adatni.

Kelt Tokajban, 1897. évi május hó 26. napján.

Feuerstein József,
kir. bírósági végrehajtó.

188/97. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbíró 1896. évi 633 és 634. számú végzése következtében Spilenberg József ügyvéd által képviselt Gróf Andrássy Tivadár terebesi lakos javára Fedor Mihály terebesi határ (molyva-pusztai) lakos ellen 436 frt 24 kr. és 626 frt 02 kr. s jár. erejéig 1896. évi február hó 17-én fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 549 frtra becsült lovak, üsző borjúk, tehének, széna, szalmából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a gálszécsi kir. bíróság 2133/97. p. számú végzése folytán 436 frt 24 kr. és 626 frt 02 kr. tőkekövetelés, ennek eddig összesen 3 frt 80 krban bíróság már megállapított költségek erejéig T.-Terebesen fekvő Molyva pusztán leendő eszközésére 1897-ik évi június hó 18. napjának délelőtti 10¹/₂ órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elclognak adatni.

Kelt Gálszécsen, 1897. évi május hó 25. napján.

Timár József,
bír. végrehajtó.

Benczúr testvérek cementgyára
Mogyoróskán,
(Zempléni., posta helyben.)
ajánl Portland és Román cementet, padló és járdalemezeket legjobb minőségben.
➡ Vizonteladók kerestetnek. ➡

Eladó hágo kosok.

Gróf Hadik Barkóczy Endre úr tavnai uradalmában 18 darab merinos rambouliett keresztezésű 1¹/₂ éves tenyész kos eladó.

Válogatva darabonként 20 frt, az összes átvétele esetén drbkint 15 frt árban.

Felvilágosítással az uradalmi tisztartóság szolgál.

Szomoru — de igaz,

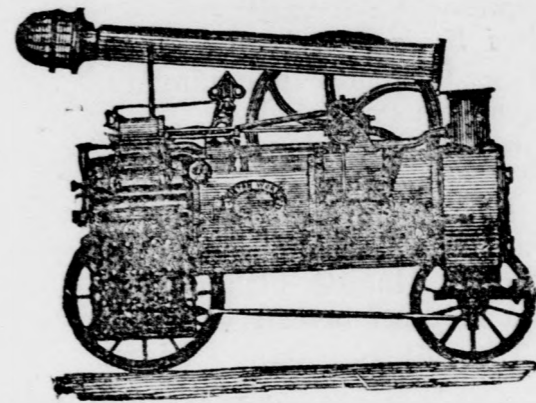
hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk mint egészségünk. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség.** Uely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerertárban S.-A.-Ujhelyben: **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszerertáiraiban. **Főraktár:** Nádor gyógyszerertár (Dr Egger Leo és Egger J.) Budapest Váci-körút 17.

Kotzò Pál

Gépész-mérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lőerejű

szögecs cséplőkészleteket továbbá 4, 5, 6, 8, 10, és 12 lőerejű

sines gözcséplőkészleteket,

hosszu szalmarózákkal, alsó szelelővel és rendkívüli nagy felületű rostákkal, árpahéjazoval és választóhengerrel

fa- és szénfűtésű és eredeti szalma-fűtő

G Ö Z M O Z G O N Y O K A T

Továbbá **R. GARRET & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelő anyag megtakarítható

Compound gőzmozdonyokat

legjobbnek elismert **brandfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 lő befogására alkalmazható kombinált ruddal. **Sorvető- és szóravető gépeket** és mindenemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

➡ Vidéki ügynökök kerestetnek. ➡

Magyar mezőgazdák szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31.

Kizárólagos magyarországi képviselete az eredeti Vermorel-féle

„ECLAIR”

francia gyártmányu peronospora permetezőknék.

Ár darabonként 21 frt csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése céljából — kérjük különösen az „ECLAIR” permetező megrendeléseket előlgyegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszu évek tapasztalata után bebizonyult, hogy e permetezőgép határozottan a legkifutóbb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

la Jegeczes „AZURIN” 1.25 frt kgrja.

Rézgálicz 30 frt mmja.

Raffiaháncs 48 kr. klgrja.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzés**knél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb k. udv. ásványvízszállítóknál, Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Malártsik-féle
 eszáz. és kir. kizárólag szabadalmazott
PATKÁNYIRTÓ-POGÁCSA
 a legbiztosabb szer patkány és egerek
 kiirtására.
 Csomagja 15, 30, 50 kr. és 1 frt.

Páratlanak ismert égvényes-kénes savanyúvíz, hatalmas gyógy-
 szer **idült légszű, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban,**
hugykó- és fővénykórban. Országszerte ismert és használt üdítő
 ital s mint ilyen

különösen ajánlható a

PÁRÁDI

SAVANYUVÍZ

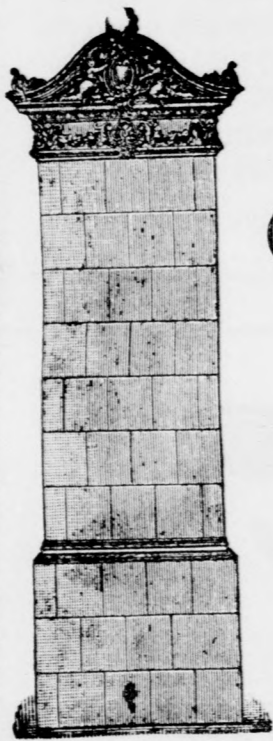
ott a hol az ivóvíz rossz, vagy a hol **gerjes és járványos**
betegségek uralkodni szoktak.

Kizárólagos raktár S.-A.-Ujhely részére

Malártsik György,

fűszer-, esemege-, gyarmatáru- és ásványvíz kereskedésben.

A KRAKKÓI CSERÉPKÁLYHA-GYÁR

ajánlja kitűnő minőségű
 fa- és kőszénfűtésre alkalmas
CSERÉPKÁLYHÁIT,

kandallókat,

Takarék konyhákat

bármintemű kivitelben

a legolcsóbb árakban.

Egyedüli raktár és képviselőség

Zemplén-vármegye részére:

Reichard Mór és Fiai uraknál

Sátoralja-Ujhelyben,

hol a gyártmány megtekinthető és beszerezhető.

Hirdetmény.

Van szerencsém a helybeli és vidéki
 nagyrészt közönség szives tudomására
 hozni, hogy fiam, ki is a külföld több na-
 gyobb városában a szobafestészetben bő
 gyakorlatot szerevez és a bécsi műpariskolá-
 ban alapos szakképzettséget nyerve, haza-
 érkezett és

szobafestő-műhelyemet

jelenleg önállóan vezeti.

Ennélfogva vállalkozom mindenféle
szobák, termek, templomok, stb. fes-
tésére, esetleg **tapettázására;** minden-
 nemű **mázoló** és e szakba vágó munkákra,
 melyeket pontosan és a mai kor kívánal-
 mainak megfelelően, modern és stilszerű
 kivitelben készítek és ezelszerű előnyeim
 által jutányosabban dolgozhatok, mint bár-
 mely e vidék festője. — Egyes pártfogásá-
 ért és számos megbízásért esedezve marad-
 tam teljes tisztelettel:

Klein Jakob,
 szoba- és diszfestő.

S.-A.-Ujhely, Papsor-utca 216. sz.

Előjegyzéseket elfogad

Magy. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJEGYEKRE

Löv Mihály, S.-A.-Ujhelyben.

(kinél már egy **60,000** koronás stb. nyeresé-
 m találtatott.)

Kaphatók 2 frtos **államsorsjegyek** a
 június 10-iki húzásra, főnyeresé-
 ny **150,000**
 aranykorona stb. — Postai megbízások pontosan
 és diszertio mellett eszközöltetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentáll az idő megpróbálásá-
 nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-
 lomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közsévény-
 csúznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok
 által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
 valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
 elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
 szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
 gyógyszerárban készletben van; főraktár:
 Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
 vásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
 több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki
 nem akar megkárosodni, az minden egyes
 üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegy-
 zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

a legmagasabb
 díjakkal
 kiüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal
 és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány
 talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gabbanművek, kapás és olajnövények,
 lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel
 hatásának tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.
 A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán
 hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb
 felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának
 vezérképviselősege a magyar korona országainak területén
Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körút 34. sz.
 Képviselőség Abauj-Torna, Sáros és Zemplén megyék területén:
Weiser Ede gazdasági ügynökségi irodája Kassa.

Földbirtokosok figyelmébe!

A közeledő

CSEPLÉSI IDÉNY

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek** és **kazánok** gazdaságos
 és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajószentpéteri**

akna, cséplési és darabos szeneinket,

melyek évek óta a t. gazdaközönség körében közkedveltségnek örvendenek.

Kivánatra készséggel szolgál a legjutányosabb árjajánlattal a

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA
 részvény-társulat.

Vezérképviselő: **BRÓDY SÁNDOR** úrnál Ungvárt.

Majorságok bérbeadása.

A Zamutó-Agyagosban (Zemplénmegye u. p. Sókut) levő
 birtokainkba tartozó Zamutó, Agyagos, Mernyik, Rudlyo,
 Jesztreb majorságok 1898. évi április hó 1-től kezdődő 12
 egymástáni évre fundus instructus nélkül egyenként bérbe
 adatnak.

Ezen öt majorság összesen 3119 hold földből áll, még pedig:

1599 holdnyi szántó föld	264 holdnyi rétből
912 holdnyi legelőből	34 holdnyi kertből
310 holdnyi használatlan földből.	

A szerződési feltételek a zamutói erdőfelügyelőség-
 tekinthetők meg.

Az ajánlatok, melyekben a bérbevenni szándékolt ma-
 jorság megnevezendő, az uradalmi igazgatósághoz **Rons-
 pergben** (Csehország) intézendők.

A munkácsi uradalom ásványvizei

a milleniumi kiállítás egészségügyi csoport-
 jában kiállitva,

Diszoklevéllel lettek kiüntelve.

Szolyvai és Polenai

égvényes ásványvizek,

köszvényes bántalmak és gyomorhajok
 specífiumai,
 egyszersmind jeles bor-vizek is.

Luhí Erzsébet

égvényes ásványvíz,

kitűnő a légzőszervek és az emésztő tractus

hurutos bántalmainál.

Kellemes ízű üdítő asztali víz.

Megrendelhetők:

az uradalmi igazgatóságnál Munkácson.

Kaphatók:

Behyna Testvérek, Kornfeld Mór és Kelin
 Albert uraknál S.-A.-Ujhelyt.

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET“ áru- és terményraktáraiban
az ez ideig

V-ik évi gyapju-vásár

beraktározással egybekötve

1897. évi június hó 16-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság
igazgatója.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági
gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalma-kazánok, továbbá járgány-cseplőgépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók,

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecska ágók, répvágók, kukorica-morzsoló darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélekék, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

a rovarok bármiféle fajtáját összehasonlíthatatlan biztonsággal és gyorsasággal öli. Csak a „valódi“ megvétele végett jól megjegyzendő:

1. a lepecsételt, vörös czímkés üveg-palaczk;
2. a szó-védjegy „Zacherlin“.

A mit dobozokban, papirzacskókban vagy nyitottan kimérve, mint Zacherlint árusítanak, az soha sem „Zacherlin“ és a legmegtevesztőbb jelzések dacára sohasem valódi a régóta jól ismert „J. Zacherl“ czégtől.

Óvakodjék a megtévesztéstől s csak szolid üzletekből vásároljon.

Kleinmann és Klein

tölgy épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók:
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok 1 ftről 2 ftr 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánlunk kerékvártóknak szerszámfákat, keréktalpak és küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt tölgyfa deszkákból.

25 ftrón felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri:

Kleinmann és Klein.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt Walsér Ferencz)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.

Sürgőnyczim: Szivattyugyár Budapest.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítmenyeket vasból. Tűzfecskendőket és vizszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Kan

utánzott „TOKAJI COGNAC.“ Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rosszszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert:

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI nincsenek

ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC-GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárakban.